

Вноситься
Кабінетом Міністрів України

Ю. СВИРИДЕНКО

“ ”

2025 р.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення змін до деяких законів України щодо
імплементатії законодавства Європейського Союзу
у сфері відновлюваних джерел енергії

Верховна Рада України п о с т а н о в л я є:

I. Внести зміни до таких законів України:

1. У Законі України “Про альтернативні види палива” (Відомості Верховної Ради України, 2000 р., № 12, ст. 94 із наступними змінами):

1) преамбулу викласти в такій редакції:

“Цей Закон визначає правові, соціальні, економічні, екологічні та організаційні засади виробництва (видобутку) і використання альтернативних видів палива, а також стимулювання збільшення їх частки у валовому кінцевому споживанні енергії.”;

2) у статті 1:

частину першу викласти в такій редакції:

“У цьому Законі терміни вживаються в такому значенні:

альтернативні види палива — тверде, рідке та газове паливо, яке є альтернативою традиційним видам палива і яке виробляється (видобувається) з альтернативних джерел енергії та нетрадиційних видів енергетичної сировини, у тому числі відновлювані види палива;

база даних Європейського Союзу (Union database) — база даних Європейського Союзу для відстеження рідких та газових відновлюваних палив та палив з переробленого вуглецю;

біобутанол — спирт бутиловий, виготовлений з біомаси, що використовується як біопаливо або біокомпонент;

біоводень — водень, що отриманий з біомаси і є одним з видів біогазу;

біогаз — газ, отриманий з біомаси, що використовується як паливо;

біодизельне паливо (біодизель) — моноалкільні естери вищих органічних кислот, отриманих з рослинних олій або тваринних жирів, що використовуються як біопаливо або біокомпонент;

біо-ДМЕ — диметиловий етер (ДМЕ), виготовлений з біомаси, що використовується як компонент палива моторного;

біо-ЕТАЕ — етил-трет-аміловий етер (ЕТАЕ), виготовлений із застосуванням біоетанолу, що використовується як компонент палива моторного;

біо-ЕТБЕ — етил-трет-бутиловий етер (ЕТБЕ), виготовлений із застосуванням біоетанолу, що використовується як компонент палива моторного;

біоетанол — спирт етиловий зневоджений, виготовлений з біомаси або спирту етилового-сирцю, отриманого з біомаси, що використовується як біопаливо або біокомпонент;

біокомпонент — біопаливо, що використовується як компонент інших видів палива;

біологічні види палива — тверде, рідке та газове паливо, виготовлене з біологічно відновлюваної сировини (біомаси), що може використовуватися як паливо або компонент інших видів палива;

біомаса — невикопна біологічно відновлювана речовина органічного походження, здатна до біологічного розкладу, у вигляді продуктів, відходів та залишків лісового та сільського господарства (рослинництва і тваринництва), рибного господарства та аквакультури і технологічно пов'язаних з ними галузей промисловості, а також складова промислових або побутових відходів, здатна до біологічного розкладу;

біометан — біогаз, що за своїми фізико-хімічними характеристиками відповідає вимогам нормативно-правових актів до природного газу для подачі до газотранспортної або газорозподільної системи чи для використання як палива моторного;

біометанол — метанол, виготовлений з біомаси, що використовується як компонент палива моторного;

біо-МТБЕ — метил-трет-бутиловий етер (МТБЕ), виготовлений з біометанолу, що використовується як компонент палива моторного;

біопалива — рідкі палива, вироблені з біомаси, для потреб транспорту;

біорідини — рідкі палива, вироблені з біомаси, для енергетичних цілей, крім потреб транспорту, у тому числі для виробництва електричної енергії, теплової енергії та холоду;

виробник біопалива — суб'єкт господарювання, що безпосередньо виробляє біопаливо з біомаси;

відновлювані види палива — біопалива, біорідини, палива з біомаси та відновлювані палива небіологічного походження;

відновлювані палива небіологічного походження — рідкі та газові палива, енергетичний вміст яких отриманий з відновлюваних джерел енергії, інших ніж біомаса;

гарантія походження біометану (у тому числі скрапленого або стисненого) — документ, сформований за допомогою реєстру біометану, який підтверджує, що біометан вироблений з біомаси, та містить інформацію, перелік якої визначений Порядком функціонування реєстру біометану;

гідроочищена рослинна олія — рослинна олія після термохімічної обробки воднем;

добавки на основі біоетанолу — біокомпоненти палива моторного, отримані шляхом синтезу із застосуванням біоетанолу або змішуванням біоетанолу з органічними сполуками та паливом, одержаними з вуглеводневої сировини, в яких вміст біоетанолу відповідає вимогам нормативних актів та які належать до біопалива;

добровільна схема сертифікації — схема сертифікації, що засвідчує відповідність сировини або палива критеріям і правилам, включаючи, але не обмежуючись, критеріям сталості та скорочення викидів парникових газів;

доказ сталості (Proof of Sustainability) — заява суб'єкта господарювання, надана на основі сертифіката відповідності критеріям сталості та скорочення викидів парникових газів, виданого органом сертифікації в межах добровільної схеми сертифікації, що підтверджує відповідність певної кількості сировини або палива критеріям сталості та скорочення викидів парникових газів;

залишок — речовина, яка не є кінцевим продуктом, для виробництва якого призначений виробничий процес, не є основною метою виробничого процесу та виробничий процес не змінений для цілей її виробництва;

залишки лісового та сільського господарства (рослинництва і тваринництва), рибного господарства та аквакультури — залишки, отримані у секторах лісового та сільського господарства (рослинництва і тваринництва), рибного господарства та аквакультури, які не включають залишки з пов'язаних секторів або переробки;

земельні ділянки вкриті багаторічною трав'яною рослинністю — земельні ділянки вкриті лучною, степовою, болотною, кущовою рослинністю та їх комбінаціями, у тому числі в лісах, за умови, що їх сукупний ґрунтовий покрив більший, ніж покрив лісового намету, та їх угіддя визначені як пасовища, сіножаті, степи, болота;

критерії сталості та скорочення викидів парникових газів — вимоги, яким відповідають біопалива, біорідини і палива із біомаси, що

затверджуються Кабінетом Міністрів України з урахуванням зобов'язань України відповідно до Договору про заснування Енергетичного Співтовариства та Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони;

культури з високим вмістом крохмалю — культури, до яких належать переважно злакові культури, незалежно від того, чи використовується тільки зерно чи вся рослина, наприклад як у випадку кукурудзи на зелений корм; бульби та коренеплоди, такі як картопля, топінамбур, батат, касава та ямс, та бульбоцибулинні культури, такі як таро та кокоям;

лігноцелюлозний матеріал — матеріал, який складається з лігніну, целюлози та геміцелюлози, зокрема біомаса, отримана з лісів, деревних енергетичних рослин, а також залишків та відходів лісового господарства та технологічно пов'язаних з ним галузей промисловості;

незалежний аудит — перевірка точності, надійності поданої інформації та систем, що використовуються суб'єктом господарювання для забезпечення відповідності біопалив, біорідин та палив з біомаси критеріям сталості та скорочення викидів парникових газів за добровільною схемою сертифікації, визнаною Європейською Комісією, з дотриманням законодавства України;

нетрадиційні джерела та види енергетичної сировини — сировина рослинного походження, відходи, тверді горючі речовини, інші природні і штучні джерела та види енергетичної сировини, у тому числі нафтові, газові, газоконденсатні і нафтогазоконденсатні вичерпані, непромислового значення та техногенні родовища, важкі сорти нафти, природні бітуми, газонасичені води, газогідрати тощо, виробництво (видобуток) і переробка яких потребують застосування новітніх технологій і які не використовуються для виробництва (видобутку) традиційних видів палива;

палива з біомаси — тверді та газові (у тому числі у скрапленому та стисненому стані) палива, вироблені з біомаси;

палива з переробленого вуглецю — рідкі та газові палива, вироблені з рідких або твердих відходів невідновлюваного походження, які не придатні для відновлення відходів або з газу від перероблення відходів та відпрацьованого газу невідновлюваного походження, які утворюються як побічний продукт виробничого процесу у промислових установках;

паливо моторне — паливо, отримане з нафтової сировини або в результаті змішування палива, одержаного з нафтової сировини, з біокомпонентами, за умови що загальний масовий вміст кисню у бензинах не перевищує 3,7 відсотка, а об'ємний вміст моноалкільних естерів жирних кислот у дизельному паливі не перевищує 7 відсотків;

паливо моторне альтернативне — паливо, отримане в результаті змішування палива, одержаного з нафтової сировини, з біокомпонентами,

або біопаливо, за умови що загальний масовий вміст кисню у бензинах перевищує 3,7 відсотка, а об'ємний вміст моноалкільних естерів жирних кислот у дизельному паливі перевищує 7 відсотків;

сертифікат відповідності критеріям сталості — документ про відповідність, виданий органом сертифікації в межах добровільної схеми сертифікації, який підтверджує, що сировина або паливо відповідає критеріям сталості та скорочення викидів парникових газів;

сертифікат походження біометану (в тому числі скрапленого або стисненого) — документ, сформований за допомогою реєстру біометану, який підтверджує, що біометан вироблений з біомаси, та містить інформацію про погашення гарантії походження біометану, а також іншу інформацію, перелік якої визначений Порядком функціонування реєстру біометану;

синтетичні біопалива — синтетичні вуглеводні та суміші синтетичних вуглеводнів, виготовлені з біомаси, у тому числі палива, отримані за процесом Фішера — Тропша;

споживачі альтернативних видів палива — фізичні та юридичні особи, які використовують технічні засоби, у тому числі двигуни внутрішнього згорання, котельні агрегати, печі, інші енергетичні агрегати, установки та машини, що працюють повністю або частково на альтернативних видах палива;

сфера альтернативних видів палива — сфера діяльності, пов'язана з виробництвом (видобутком), транспортуванням, зберіганням та споживанням альтернативних видів палива;

харчові та кормові культури — культури з високим вмістом крохмалю, цукроносні культури або олійні культури, які вирощуються на землях сільськогосподарського призначення як основна культура, за винятком залишків, відходів або лігноцелюлозного матеріалу та проміжних культур, таких як покривні культури чи сидерати, вирощування яких не потребує використання додаткових земельних площ;

чиста рослинна олія — олія, що походить з олійних рослин та отримується шляхом пресування, екстракції або подібних способів, неочищена або рафінована, але без хімічних змін, у випадках, коли її використання є сумісним з типом двигуна та відповідними вимогами у сфері викидів.”;

у частині другій слова “у всіх обсягах бензинів автомобільних” замінити словами “у кожному обсязі бензину автомобільного”;

доповнити статтю частиною четвертою такого змісту:

“Інші терміни вживаються в цьому Законі у значеннях, наведених у законах України “Про альтернативні джерела енергії”, “Про управління відходами”, “Про аквакультуру”.”;

3) доповнити Закон статтею 1¹ такого змісту:

“Стаття 1¹. Законодавство України про альтернативні та відновлювані види палива

Законодавство України про альтернативні та відновлювані види палива базується на Конституції України і складається з цього Закону та інших нормативно-правових актів, які регулюють відносини у цій сфері.

На виконання зобов’язань України за Договором про заснування Енергетичного Співтовариства та Угодою про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони, цей Закон спрямований на імплементацію *acquis communautaire* Європейського Союзу у сфері відновлюваних джерел енергії, а саме Директиви Європейського Парламенту і Ради (ЄС) 2018/2001 від 11 грудня 2018 року про стимулювання використання енергії з відновлюваних джерел (із наступними змінами).”;

4) статтю 7¹ викласти в такій редакції:

“Стаття 7¹. Загальні вимоги до адміністрування та державного контролю

З метою оцінки виконання положень, передбачених частиною другою статті 1 цього Закону, центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері забезпечення енергетичної ефективності та альтернативних видів палива (далі – адміністратор обліку), відповідно до покладених на нього завдань:

отримує від суб’єкта господарювання, який виробляє та/або реалізує біопаливо (біокомпоненти), що відповідає критеріям сталості та скорочення викидів парникових газів, інформацію щодо виданих ними доказів сталості (Proof of Sustainability);

отримує від суб’єкта господарювання інформацію про фактичний вміст рідкого біопалива (біокомпонентів) у бензинах моторних та паливі моторному альтернативному, яке вводяться в обіг суб’єктами господарювання, які здійснюють виробництво пального та/або імпорту пального та/або оптову торгівлю паливом власного виробництва або імпортованого ними пального;

отримує від центрального органу виконавчої влади, який реалізує державну податкову політику, державну політику з адміністрування єдиного внеску на загальнообов’язкове державне соціальне страхування, центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну митну політику, державну політику у сфері боротьби з правопорушеннями під час застосування законодавства з питань митної справи, а також відповідних операторів ринку визначені Кабінетом Міністрів України дані для перевірки

наданої суб'єктами господарювання інформації відповідно до затвердженого Кабінетом Міністрів України Порядку;

створює та веде базу даних:

суб'єктів господарювання, які здійснюють виробництво пального та/або імпорт пального та/або оптову торгівлю палим власного виробництва або імпортованого ними, та інформації щодо фактичних обсягів вмісту біопалива (біокомпонентів) у загальному обсязі бензинів автомобільних, що вводяться в обіг на митній території України цими суб'єктами господарювання, а також відповідності такого біопалива (біокомпонентів) критеріям сталості;

суб'єктів господарювання, які виробляють та/або реалізують біопаливо (біокомпоненти), що відповідають критеріям сталості, та інформації щодо виданих ними доказів сталості (Proof of Sustainability);

здійснює перерахунок об'ємної частки біокомпонентів на їх енергетичний вміст у пальному.

Суб'єкти господарювання, які здійснюють виробництво пального та/або імпорт пального та/або оптову торгівлю палим власного виробництва або імпортованого ними, починаючи з 2028 року, не пізніше 1 липня року, наступного за звітним календарним роком, надають адміністратору обліку інформацію про бензини автомобільні, що вводяться в обіг на митній території України цими суб'єктами господарювання та фактичний вміст біопалива (біокомпонентів) в зазначених обсягах бензинів автомобільних, за звітний календарний рік та інформацію про відповідність біопалива (біокомпонентів) критеріям сталості та скорочення викидів парникових газів, що формується на підставі копій сертифікатів відповідності критеріям сталості та доказів сталості (Proof of Sustainability), які надають виробники/постачальники біопалива (біокомпонентів);

суб'єкти господарювання, які виробляють та/або реалізують біопаливо (біокомпоненти), що відповідає критеріям сталості та скорочення викидів парникових газів, починаючи з 2027 року надають центральному органу виконавчої влади, який реалізує державну політику у сфері забезпечення енергетичної ефективності та альтернативних видів палива, інформацію щодо виданих ними доказів сталості (Proof of Sustainability).

Центральний орган виконавчої влади, який реалізує державну податкову політику, державну політику з адміністрування єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування, центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну митну політику, державну політику у сфері боротьби з правопорушеннями під час застосування законодавства з питань державної митної справи, а також відповідні оператори ринка надають центральному органу виконавчої влади, який реалізує державну політику у сфері забезпечення енергетичної ефективності та альтернативних видів палива, визначені Кабінетом Міністрів України

дані, необхідні для перевірки наданих суб'єктами господарювання інформації, відповідно до затвердженого Кабінетом Міністрів України Порядку.

Центральний орган виконавчої, який реалізує державну політику із здійснення державного нагляду (контролю) у сфері охорони навколишнього природного середовища, раціонального використання, відтворення і охорони природних ресурсів, надає центральному органу виконавчої влади, що забезпечує реалізацію державної політики у сфері забезпечення енергетичної ефективності та альтернативних видів палива, інформацію, щодо виявлених правопорушень, зазначених в абзацах сьомому—дев'ятому статті 13 цього Закону та штрафів, накладених відповідно до абзаців другого та п'ятого статті 14 цього Закону.

Порядок адміністрування обліку вмісту біопалива (біокомпонентів) у паливі моторному та паливі моторному альтернативному та його відповідності критеріям сталості та скорочення викидів парникових газів, затверджується Кабінетом Міністрів України.

Ринковий нагляд в частині дотримання вимог вмісту нормативно визначеної обов'язкової частки рідкого біопалива (біокомпонентів) суб'єктами господарювання, які здійснюють оптову та/або роздрібну торгівлю паливом, здійснює центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику із здійснення державного нагляду (контролю) у сфері охорони навколишнього природного середовища, раціонального використання, відтворення і охорони природних ресурсів та державний контроль пального при імпорті, здійснюються у порядку, визначеному Законом України “Про державний ринковий нагляд і контроль нехарчової продукції” з урахуванням вимог цього Закону.

Ринковий нагляд в частині дотримання вимог вмісту нормативно визначеної обов'язкової частки біопалива (біокомпонентів) в загальному річному обсязі продажу суб'єктами господарювання, які здійснюють виробництво пального та/або імпорту пального та/або оптову торгівлю паливом власного виробництва або імпортованого ними, здійснює центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері забезпечення енергетичної ефективності та альтернативних видів палива, у порядку, визначеному Законом України “Про державний ринковий нагляд і контроль нехарчової продукції” з урахуванням вимог цього Закону.”;

5) у статті 8:

частину сьому викласти в такій редакції:

“Суб'єкти господарювання, внаслідок діяльності яких утворюється біомаса, що використовується сертифікованими за критеріям сталості та скорочення викидів парникових газів суб'єктами господарювання для

виготовлення біопалива та біогазу, зобов'язані вести облік такої біомаси в порядку, встановленому добровільними схемами сертифікації.”;

частину чотирнадцяту після слів “критеріям сталості” доповнити словами “та скорочення викидів парникових газів”;

в частині п'ятнадцятій слова “біопалива (біокомпонентів)” виключити; частину шістнадцяту виключити;

б) у статті 8²:

пункт 5 частини другої викласти в такій редакції:

“5) сумарний обсяг енергії біометану в енергетичних одиницях (МВт•год.), поданого до газотранспортної або газорозподільної системи або виробленого для використання у скрапленому або стисненому стані. Одна гарантія походження біометану, поданого до газотранспортної або газорозподільної системи або виробленого для використання у скрапленому або стисненому стані, формується на обсяг, рівний 1 МВт•год.”.

7) статтю 8⁴ викласти в такій редакції:

“Стаття 8⁴. Дотримання суб'єктами господарювання критеріїв сталості та скорочення викидів парникових газів біопалив, біорідин та палив з біомаси

Біопалива, біорідин та палива з біомаси, незалежно від місця вирощування сировини для їх виробництва мають відповідати критеріям сталості та скорочення викидів парникових газів для цілей:

розрахунку внеску у досягнення цільового показника Енергетичного Співтовариства і національного цільового показника;

підвищення використання відновлюваної енергії у транспортному секторі.

Суб'єкти господарювання, які здійснюють господарську діяльність у сфері виробництва та реалізації біопалив, біорідин та палив з біомаси, зобов'язані підтвердити відповідність зазначених видів біопалива критеріям сталості.

Критерії сталості та скорочення викидів парникових газів затверджуються Кабінетом Міністрів України з урахуванням зобов'язань України відповідно до Договору про заснування Енергетичного Співтовариства та Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони.

Правила підтвердження відповідності критеріїв сталості та скорочення викидів парникових газів та критеріїв низького ризику зміни цільового призначення використання земельних ділянок затверджуються Кабінетом Міністрів України з урахуванням зобов'язань України відповідно до Договору про заснування Енергетичного Співтовариства та Угоди про

асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони.

Правила підтвердження відповідності критеріїв сталості та скорочення викидів парникових газів та критеріїв низького ризику зміни цільового призначення використання земельних ділянок мають включати, зокрема:

енергетичний вміст палив;

правила розрахунку впливу біопалив, біорідин та порівняних викопних видів палива на викиди парникових газів;

правила розрахунку впливу палив з біомаси та порівняних викопних видів палива на викиди парникових газів;

перелік видів сировини для виробництва біопалива для використання у транспортному секторі;

особливості демонстрації доказів відповідності критеріям сталості для біомаси, виробленої у секторі лісового господарства;

критерії визначення сировини з високим ризиком зміни цільового призначення використання земельних ділянок, для якого спостерігається значне розширення виробничої площі на земельних ділянках з високими вуглецевими запасами, та сертифікації біопалив, біорідин та палив з біомаси з низьким ризиком зміни цільового призначення використання земельних ділянок.

Порядок визначення земельних ділянок, вкритих багаторічною трав'яною рослинністю, що мають підвищене значення для біологічного різноманіття, а також обґрунтування можливого використання цих ділянок для збору сировини, затверджується центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері охорони навколишнього природного середовища та екологічної безпеки.

Методика визначення частки біопалива та біогазу для використання у транспортному секторі, виробленого з біомаси, переробленої з викопним паливом у загальному процесі затверджується Кабінетом Міністрів України з урахуванням зобов'язань України відповідно до Договору про заснування Енергетичного Співтовариства та Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони.

У правилах підтвердження відповідності критеріїв сталості та скорочення викидів парникових газів та критеріїв низького ризику зміни цільового призначення використання земельних ділянок визначаються вимоги до суб'єктів господарювання, які здійснюють господарську діяльність у галузі виробництва та реалізації біопалив, біорідин і палив із біомаси щодо змісту та обсягу інформації, що підтверджує факт відповідності біопалив, біорідин і палив із біомаси критеріям сталості та

скорочення викидів парникових газів, вимоги до інформації та підтвердні документи для проведення незалежного аудиту з метою оцінки частоти та методології вибірки та надійності даних.

Інформація про відповідність біопалив, біорідин і палив із біомаси критеріям сталості та скорочення викидів парникових газів подається на розгляд незалежному аудитору у строки, передбачені добровільною схемою сертифікації, відповідно до якої набувається сертифікат відповідності біопалива критеріям сталості. Інформація має містити відомості про заходи, вжиті для захисту ґрунту, води та атмосферного повітря, відновлення деградованих і малопродуктивних земель, уникнення надмірного споживання води в дефіцитних районах.

Розгляд поданої суб'єктом господарювання звітної інформації незалежним аудитором здійснюється шляхом проведення аудиту, за результатами якого надається сертифікат відповідності біопалив, біорідин і палив із біомаси критеріям сталості та скорочення викидів парникових газів. Незалежний аудит проводиться відповідно до правил застосування добровільної схеми сертифікації та рекомендацій Європейської Комісії щодо застосування добровільних схем.

Суб'єкти господарювання, які здійснюють господарську діяльність у сфері виробництва та реалізації біопалива (біокомпонентів), призначеного для використання у галузі транспорту, починаючи з 1 червня 2026 року зобов'язані надавати доказ сталості (Proof of Sustainability) біопалива (біокомпонентів) критеріям сталості та скорочення викидів парникових газів на кожну партію такого палива.”;

8) статтю 8⁵ виключити;

9) частину першу статті 13 доповнити абзацом такого змісту:

“недотримання вимог щодо вмісту нормативно визначеної обов'язкової частки біопалива (біокомпонентів) в загальному річному обсязі продажу суб'єктами господарювання, які здійснюють виробництво пального та/або імпорту пального та/або оптової торгівлі паливом власного виробництва або імпортованого ними.”;

10) у статті 14:

в абзаці другому частини першої слова “у всіх обсягах відпуску бензинів автомобільних” замінити словами “у кожному обсязі бензину автомобільного”;

в частині другій:

абзац перший викласти в такій редакції:

“Суб'єкти господарювання, які вводять в обіг пальне власного виробництва та/або імпортоване пальне та/або здійснюють оптову торгівлю паливом власного виробництва або імпортованого ними пального, несуть відповідальність за такі правопорушення.”;

абзац перший пункту 2 викласти в такій редакції:

“2) несвоєчасне подання інформації про фактичний вміст біопалива (біокомпонентів) у бензинах моторних та паливі моторному альтернативному, яке вводяться в обіг суб'єктами господарювання, які здійснюють виробництво пального та/або імпорту пального та/або оптову торгівлю паливом власного виробництва або імпортованого ними пального у строк, що не перевищує семи днів з дати, визначеної частиною другою статті 71 цього Закону, або встановлення -”;

частину восьму викласти в такій редакції:

“Підставою для розгляду справи про правопорушення, передбачені пунктом 2 частини другої цієї статті, є протокол про правопорушення, що складається на підставі факту неподання інформації або порушення термінів подання інформації.”;

частину дванадцяту після слів “матеріалів справи” доповнити словами та розділовим знаком “, у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України”.

11) пункти 1³ та 1⁴ розділу VI “Прикінцеві положення” викласти в такій редакції:

“1³. Установити, що тимчасово, до набрання чинності рішенням Кабінету Міністрів України про приєднання реєстру біометану, створеного відповідно до статті 8¹ цього Закону, до бази даних Європейського Союзу (Union database) та визнання Європейським Союзом гарантій походження біометану, виданих в Україні, експорт біометану, що переміщується через митний кордон України трубопровідним транспортом, здійснюється виробниками біометану, які підключені до газотранспортної або газорозподільчої системи з використанням автоматичного потокового приладу (автоматичного хроматографа) та вузла обліку газу, за умови надання митному органу у порядку, передбаченому законодавством України з питань митної справи, сертифіката відповідності критеріям сталості щодо виробника відповідних обсягів біометану, а також доказу сталості (Proof of Sustainability) щодо відповідних обсягів.

12) у тексті Закону:

слова “рідке біопаливо” у всіх відмінках і числах замінити словом “біопаливо” у відповідному відмінку і числі;

слова “центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері ефективного використання паливно-енергетичних ресурсів, енергозбереження та альтернативних видів палива” у всіх відмінках замінити словами “центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері забезпечення енергетичної ефективності та альтернативних видів палива”.

2. У Законі України “Про автомобільний транспорт” (Відомості Верховної Ради України, 2001 р., № 22, ст. 105 із наступними змінами):

1) у статті 1:

доповнити з урахуванням алфавітного порядку новим терміном такого змісту:

“сонячно-електричний транспортний засіб — колісний транспортний засіб, оснащений трансмісією, що містить тільки непериферійні електричні пристрої як перетворювачі енергії, та системою акумулювання електричної енергії (акумуляторною батареєю), яка має технічні можливості заряджатися від зовнішнього джерела електричної енергії, та з вбудованими фотоелектричними модулями;”;

термін “станція зарядки електромобілів (електрозарядна станція)” викласти в такій редакції:

“станція зарядки електромобілів (електрозарядна станція) — пристрій (пересувний або стаціонарний), призначений для зарядання систем акумулювання електричної енергії (акумуляторних батарей) електромобілів, електромобілів вантажних, електромобілів легкових, автомобілів плагін-гібридних, електробусів, сонячно-електричних транспортних засобів та інших електричних колісних транспортних засобів;”;

2) частину другу статті 5 доповнити абзацом тринадцятим такого змісту:

“забезпечення умов та застосування заходів для збільшення використання відновлюваних видів палива, розвитку інфраструктури станцій зарядки електромобілів.”.

3. У Законі України “Про альтернативні джерела енергії” (Відомості Верховної Ради України, 2003 р., № 24, ст. 155 із наступними змінами):

1) статтю 1 викласти в такій редакції:

“У цьому Законі наведені нижче терміни вживаються в такому значенні:

адміністратор електронної торгової системи — юридична особа, відповідальна за забезпечення функціонування електронної торгової системи, визначена Кабінетом Міністрів України;

альтернативна енергетика — сфера енергетики, що забезпечує вироблення електричної, теплової та механічної енергії з альтернативних джерел енергії;

альтернативні джерела енергії — відновлювані джерела енергії та вторинні енергетичні ресурси, до яких належать доменний та коксівний газ, газ метан дегазації вугільних родовищ, перетворення скидного енергопотенціалу технологічних процесів;

аукціон з розподілу квоти підтримки (аукціон) — спосіб визначення суб'єктів господарювання, які набувають право на підтримку у виробництві електричної енергії з альтернативних джерел енергії (крім доменного та коксівного газів, а з використанням гідроенергії — вироблену лише мікро-, міні- та малими гідроелектростанціями) за механізмом ринкової премії;

аукціонна ціна — ціна 1 кіловат-години електричної енергії, запропонована суб'єктом господарювання, який визначений переможцем аукціону з розподілу квоти підтримки;

валове кінцеве споживання енергії — обсяг енергії, що постачається споживачам для задоволення енергетичних потреб у секторах промисловості, транспорту, домогосподарствам, надання послуг, у тому числі публічних послуг, сільського господарства, лісового та рибного господарства, споживання електричної та теплової енергії сектором енергетики для потреб виробництва електричної, теплової енергії, а також втрати електричної та теплової енергії при її транспортуванні/передачі та розподілі, відповідно до вимог Регламенту Європейського Парламенту і Ради (ЄС) 1099/2008 про енергетичну статистику;

виробництво елементів обладнання об'єкта електроенергетики — діяльність, пов'язана з випуском продукції, яка включає виконання достатнього рівня виробничих та технологічних операцій, за результатами яких змінюється класифікаційний код товару згідно з УКТ ЗЕД на рівні будь-якого з перших чотирьох знаків, при цьому операції, що здійснюються у процесі виробництва, не повинні бути простими складальними операціями згідно з митним законодавством;

відновлювані джерела енергії — відновлювані невикопні джерела енергії, а саме енергія вітрова, сонячна (сонячна термальна та сонячна фотоелектрична), геотермальна, осмотична енергія, енергія навколишнього середовища, енергія хвиль та припливів та інша морська енергія, гідроенергія, енергія біомаси, газу з біовідходів, звалищного газу, газу каналізаційно-очисних станцій, біогазів;

вітрова електростанція — група вітрових електричних установок або окрема вітрова електроустановка, устаткування і споруди, розташовані на певній території, які функціонально пов'язані між собою і становлять єдиний комплекс, призначений для виробництва електричної енергії шляхом перетворення кінетичної енергії вітру в електричну енергію;

вітрова електроустановка — електрична установка, що перетворює кінетичну енергію вітру в електричну енергію;

гарантія походження електричної енергії, виробленої з відновлюваних джерел енергії, — електронний документ, сформований на основі відомостей з реєстру гарантій походження електричної енергії, виробленої з відновлюваних джерел енергії, який підтверджує, що визначена кількість електричної енергії вироблена з відновлюваних джерел енергії, підтверджує

її екологічну цінність і засвідчує права, пов'язані з позитивним ефектом від виробництва електричної енергії з відновлюваних джерел енергії;

геотермальна енергія — енергія, накопичена у формі теплової енергії під твердим шаром земної поверхні;

екологічна цінність електричної енергії, виробленої з відновлюваних джерел енергії (екологічна цінність), — обсяг викидів парникових газів, який було уникнено за рахунок виробництва 1 МВт·год електричної енергії з відновлюваних джерел енергії;

електронна торгова система — дворівнева інформаційно-комунікаційна система, що складається з центральної бази даних та електронних майданчиків, які взаємодіють через інтерфейс програмування додатків, що надається у вигляді коду з відкритим доступом та визначає функціональність електронної торгової системи. Електронна торгова система забезпечує можливість створення, розміщення, оприлюднення та обміну інформацією і документами в електронній формі, необхідними для проведення аукціону в електронній формі;

електронний майданчик — апаратно-програмний комплекс, що функціонує в мережі Інтернет, підключений до центральної бази даних та забезпечує замовнику аукціону, особам, які мають намір взяти участь в аукціоні, учасникам можливість користуватися сервісами електронної торгової системи з автоматичним обміном інформацією щодо процесу проведення аукціонів в електронній формі;

енергетичний кооператив — юридична особа, створена відповідно до Закону України “Про кооперацію” або Закону України “Про споживчу кооперацію” для здійснення господарської діяльності з виробництва, заготівлі або транспортування паливно-енергетичних ресурсів та зберігання енергії, для надання інших послуг з метою задоволення потреб його членів або територіальної громади, а також з метою отримання прибутку відповідно до законодавства;

енергія, вироблена з альтернативних джерел, — електрична, тепла та механічна енергія, яка виробляється на об'єктах альтернативної енергетики і може виступати товарною продукцією, призначеною для купівлі-продажу;

енергія навколишнього середовища — природна тепла енергія та енергія, яка накопичується в навколишньому середовищі, що має певні межі, яка може зберігатися в атмосфері, за винятком відпрацьованого повітря, або у поверхневих чи стічних водах;

ефективність системи — вибір енергоефективних рішень, які у тому числі забезпечують економічно ефективний шлях декарбонізації, додаткову гнучкість системи та ефективне використання ресурсів;

залишковий енергетичний мікс — структура джерел енергії у річному обсязі електричної енергії, що постачалась в межах України, за

виключенням обсягу електричної енергії з відновлюваних джерел, який підтверджений погашеними гарантіями походження електричної енергії, виробленої з відновлюваних джерел енергії;

замовник проекту відновлюваної енергетики — суб'єкт господарювання, який має намір впровадити проект відновлюваної енергетики;

“зелений” тариф — спеціальний тариф, за яким закуповується електрична енергія, вироблена на об'єктах електроенергетики, зокрема на введених в експлуатацію чергах будівництва електричних станцій (пускових комплексах), з альтернативних джерел енергії (а з використанням гідроенергії — лише мікро-, міні- та малими гідроелектростанціями);

зона прискороного розвитку відновлюваних джерел енергії — земельна ділянка або певна територія на суходолі, морі чи у внутрішніх водах, визначена особливо придатною для встановлення об'єктів відновлюваної енергетики у порядку, встановленому цим Законом, та затверджена Кабінетом Міністрів України;

інноваційна технологія відновлюваної енергії — технологія виробництва відновлюваної енергії, яка покращує, принаймні в один спосіб, співставну найбільш сучасну технологію відновлюваної енергії, або яка забезпечує придатність до комерційного використання технології відновлюваної енергії, що не є економічно обґрунтованою або використання якої містить очевидні ризики;

компетентна установа — дозвільний орган, оператор системи передачі, оператор системи розподілу, а також уповноважений територіальний орган та уповноважений центральний орган у значеннях, наведених у Законі України “Про оцінку впливу на довкілля”;

контактний орган — центральний орган виконавчої влади, визначений Кабінетом Міністрів України, або державна установа, уповноважена Кабінетом Міністрів України;

мала гідроелектростанція — електрична станція, що виробляє електричну енергію за рахунок використання гідроенергії, встановлена потужність якої становить більше 1 МВт, але не перевищує 10 МВт;

механізм ринкової премії — схема підтримки виробництва електричної енергії з альтернативних джерел енергії, за якою гарантований покупець виплачує суб'єктам господарювання, яким встановлено “зелений” тариф, та суб'єктам господарювання, які за результатами аукціону набули право на підтримку, різницю між розміром “зеленого” тарифу або аукціонної ціни з урахуванням надбавки до нього (неї) та розрахунковою ціною, визначеною у порядку, встановленому Законом України “Про ринок електричної енергії”;

механізм самовиробництва — схема підтримки активних споживачів, призначена для власного споживання електричної енергії, за якою відбувається взаєморозрахунок вартості обсягу відпуску електричної енергії в електричну мережу генеруючими установками таких споживачів та вартості обсягу відбору ними електричної енергії з електричної мережі, з урахуванням вартості послуг з передачі та/або розподілу електричної енергії;

мікрогідроелектростанція — електрична станція, що виробляє електричну енергію за рахунок використання гідроенергії, встановлена потужність якої не перевищує 200 кВт;

мінігідроелектростанція — електрична станція, що виробляє електричну енергію за рахунок використання гідроенергії, встановлена потужність якої становить більше 200 кВт, але не перевищує 1 МВт;

національний цільовий показник — цільова частка енергії, виробленої з відновлюваних джерел енергії, у валовому кінцевому споживанні енергії;

об'єкти альтернативної енергетики — енергогенеруюче та інше обладнання, що виробляє енергію за рахунок використання альтернативних джерел енергії, частка яких становить не менш як 50 відсотків від встановленої потужності всіх задіяних на об'єкті джерел енергії;

об'єкт відновлюваної енергетики — комплекс взаємопов'язаних устаткування і споруд, що призначаються для виробництва енергії з відновлюваних джерел енергії;

обіг гарантій походження електричної енергії, виробленої з відновлюваних джерел енергії, — вчинення правочинів, пов'язаних з переходом прав на гарантії походження електричної енергії, виробленої з відновлюваних джерел енергії, та прав, що впливають за цивільно-правовими договорами, за зовнішньоекономічними договорами (контрактами), а також за операціями з передачі та/або розподілу гарантій походження електричної енергії, виробленої з відновлюваних джерел енергії, відповідно до законодавства;

обладнання, що виробляє енергію з енергії сонячного випромінювання — обладнання, яке перетворює енергію сонячного випромінювання у теплову або електричну енергію;

обов'язок щодо відновлюваної енергії — схема підтримки, що передбачає зобов'язання виробників енергії забезпечувати виробництво певної частки енергії з відновлюваних джерел енергії у загальному обсязі їх виробництва, постачальників енергії забезпечувати певну частку постачання енергії з відновлюваних джерел енергії у загальному обсязі постачання енергії, споживачів забезпечувати певну частку споживання енергії з відновлюваних джерел енергії у загальному обсязі їх споживання, включно із схемами підтримки у рамках яких такі вимоги можуть бути виконані з використанням гарантій походження;

оператор електронного майданчика — юридична особа, що має право використовувати електронний майданчик та діє відповідно до договору, укладеного з адміністратором електронної торгової системи;

осмотична енергія — енергія, що утворюється із різниці у концентрації солі між двома рідинами, такими як прісна і солоня вода;

позитивний ефект від виробництва електричної енергії з відновлюваних джерел енергії — формування частки національно визначеного внеску України до Паризької угоди щодо скорочення обсягів викидів парникових газів;

посібник процедур — документ, що містить перелік умов та правил, рекомендації для реалізації проекту відновлюваної енергетики;

проект відновлюваної енергетики — комплекс заходів (організаційно-правових, управлінських, аналітичних, фінансових та інженерно-технічних тощо), що передбачають нове будівництво, реконструкцію, капітальний ремонт, реставрацію об'єкта відновлюваної енергетики;

річна квота підтримки суб'єктів господарювання, які виробляють електричну енергію з альтернативних джерел енергії, — обсяг потужності об'єктів електроенергетики, що виробляють електричну енергію з альтернативних джерел енергії (крім доменного та коксівного газів, а з використанням гідроенергії — вироблену лише мікро-, міні- та малими гідроелектростанціями), що пропонується у відповідному році до розподілу на аукціоні, за результатами якого суб'єкти господарювання набувають право на підтримку;

скидна теплова енергія та холод — теплова енергія або холод, які неминуче виробляються як побічний продукт промисловими або енергетичними установками чи у секторі послуг і які у разі невикористання розсіялися в повітрі або воді без доступу до системи централізованого теплопостачання або холодопостачання, якщо був або буде використаний процес когенерації чи якщо когенерація не можлива;

спільно діючі споживачі відновлюваної енергії власного виробництва — колективний споживач, що складається з двох і більше споживачів відновлюваної енергії власного виробництва, які на законних підставах знаходяться та/або здійснюють діяльність в одній будівлі або багатоквартирному будинку;

спільнота у сфері відновлюваних джерел енергії — юридична особа, яка:

ґрунтується на добровільній та відкритій участі, є автономною та ефективно контролюється членами (учасниками), які проживають, зареєстровані або мають місцезнаходження у межах відповідної територіальної громади, на території якої розміщуються, будуються,

експлуатуються об'єкти відновлюваної енергетики, якими володіє або які будує експлуатує чи керує відповідна юридична особа,

члени або учасники якої є фізичними особами, енергетичними кооперативами (споживчими та обслуговуючими), місцевими органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування, суб'єктами мікропідприємництва, суб'єктами малого підприємництва, суб'єктами середнього підприємництва,

основною метою діяльності є задоволення екологічних, економічних та соціальних інтересів своїх членів (учасників) та або територіальних громад;

споживач відновлюваної енергії власного виробництва — споживач, який виробляє енергію з відновлюваних джерел для власного споживання, і може зберігати або продавати самостійно вироблену енергію з відновлюваних джерел відповідно до вимог закону, за умови що ці види діяльності не є його основною господарською або професійною діяльністю;

статистичний трансфер — передача статистичного значення, без потреби у фізичній передачі, обсягу енергії з відновлюваних джерел енергії, відповідно до Регламенту Європейського Парламенту і Ради (ЄС) 1099/2008 про енергетичну статистику, Україною одній чи декільком державам-сторонам Енергетичного Співтовариства або однією чи декількома державами-сторонами Енергетичного Співтовариства Україні, який вираховується при розрахунку частки відновлюваної енергії сторони, що здійснює передачу статистичного значення, та враховується при розрахунку частки відновлюваної енергії сторони, яка отримує статистичне значення;

сфера альтернативних джерел енергії — галузь діяльності, пов'язана з використанням альтернативних джерел енергії для виробництва, постачання, транспортування, зберігання, передачі та споживання енергії, виробленої з альтернативних джерел;

схема підтримки — передбачений законом інструмент, схема або механізм, що стимулює використання енергії з відновлюваних джерел, шляхом зниження її вартості або підвищення ціни її продажу, збільшує обсяг купівлі такої енергії шляхом покладення обов'язку щодо відновлюваної енергії або в інший спосіб, що включають, але не обмежуються, інвестиційною допомогою, схемами, передбаченими обов'язком щодо відновлюваної енергії, в тому числі з використанням гарантій походження, схемами прямої цінової підтримки, включно із спеціальними тарифами, зокрема “зеленим” тарифом та виплатами фіксованих або змінних ринкових премій, тощо;

тепловий насос — машина, пристрій або установка, яка передає енергію навколишнього середовища, такого як повітря, вода чи ґрунт, до будівель або для промислового застосування шляхом зміни напрямку природного потоку теплової енергії таким чином, щоб енергія перетікала від

нижчої температури до вищої. Зворотні теплові насоси можуть переміщувати енергію від будівлі до навколишнього середовища;

холодопостачання — відведення тепла із замкнутого або внутрішнього приміщення або із процесу для зниження температури приміщення або процесу чи її підтримання на визначеному рівні;

центральна база даних — сукупність технічних та програмних засобів у складі баз даних та модуля аукціону, що забезпечують можливість проведення аукціону в електронній формі та гарантують рівний доступ до інформації учасникам аукціону в електронній формі;

черга будівництва електричної станції — група електричних установок або окрема установка, устаткування і споруди, розташовані на певній території, які функціонально пов'язані між собою і становлять єдиний комплекс, призначений для виробництва електричної енергії, що відповідно до проектної документації на будівництво є частиною об'єкта електроенергетики. Черга будівництва електричної станції може складатися з пускових комплексів.

Терміни “адміністратор комерційного обліку”, “виробник електричної енергії”, “споживач”, “гарантований покупець електричної енергії (гарантований покупець)”, “учасник ринку”, “агрегатор”, “електропостачальник”, “оператор системи передачі”, “оператор ринку”, “система передачі електричної енергії”, “система розподілу електричної енергії”, “активний споживач”, “споживач”, “пряма лінія”, “постачальник універсальних послуг”, “побутовий споживач”, “малий непобутовий споживач”, “спільно розміщена установка зберігання енергії”, “приєднання електроустановки” вживаються в цьому Законі у значеннях, наведених у Законі України “Про ринок електричної енергії”. Термін “кінцевий бенефіціарний власник (контролер)” вживається в цьому Законі у значенні, наведеному в Законі України “Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення”. Термін “контроль” вживається в цьому Законі у значенні, наведеному в Законі України “Про захист економічної конкуренції”. Термін “електронний документ” вживається в цьому Законі у значенні, наведеному в Законі України “Про електронні документи та електронний документообіг”. Терміни “викиди парникових газів”, “парникові гази” вживаються в цьому Законі у значеннях, наведених у Законі України “Про засади моніторингу, звітності та верифікації викидів парникових газів”. Терміни “дозвільні органи”, “принцип мовчазної згоди”, “документ дозвільного характеру” вживаються у цьому законі у значеннях, наведених у Законі України “Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності”. Термін “національно визначений внесок України до Паризької угоди” вживається у цьому Законі у значенні, наведеному у Законі України “Про основні засади державної кліматичної політики”.

2) статтю 2 доповнити частиною другою такого змісту:

“На виконання зобов’язань України за Договором про заснування Енергетичного Співтовариства та Угодою про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони, цей Закон спрямований на імплементацію *acquis communautaire* Європейського Союзу у сфері відновлюваних джерел енергії, а саме Директиви Європейського Парламенту і Ради (ЄС) 2018/2001 від 11 грудня 2018 року про стимулювання використання енергії з відновлюваних джерел (із наступними змінами).”;

3) частину першу статті 3 доповнити абзацами дев’ятим—тринадцятим такого змісту:

“встановлення та досягнення національного цільового показника з урахуванням зобов’язань України за Договором про заснування Енергетичного Співтовариства, в рамках Національного плану з енергетики та клімату, з метою досягнення загальної цільової частки енергії, виробленої з відновлюваних джерел енергії, у валовому кінцевому споживанні енергії Енергетичного Співтовариства;

розвитку ОЕС України із забезпеченням ефективності системи;

забезпечення розвитку інноваційних технологій відновлюваної енергії;

забезпечення потреб енергетики вітчизняним та сучасним обладнанням для відновлюваних джерел енергії, у тому числі українського виробництва;

розвитку розумних мереж для моніторингу балансу попиту та пропозиції на ринку електричної енергії та надання даних у реальному часі.”;

4) частину другу статті 6 доповнити абзацом шостим такого змісту:

“спрощення дозвільних процедур для нового будівництва, реконструкції, капітального ремонту, реставрації та прийняття в експлуатацію об’єктів відновлюваної енергетики, у тому числі їх приєднання до систем передачі або розподілу. Центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики у сфері відновлюваних джерел енергії, розробляє та публікує на власному вебсайті методичні рекомендації із реалізації проектів відновлюваної енергетики, у тому числі для проектів із встановленою потужністю до 1 МВт та споживачів відновлюваної енергії власного виробництва.”;

5) доповнити Закон статтею 8¹ такого змісту:

“Стаття 8¹. Розрахунок валового кінцевого споживання енергії, виробленої з відновлюваних джерел енергії

Валове кінцеве споживання енергії з відновлюваних джерел енергії розраховується як сума:

1) валового кінцевого споживання електричної енергії, виробленої з відновлюваних джерел енергії;

2) валового кінцевого споживання енергії з відновлюваних джерел енергії у секторі теплопостачання та холодопостачання;

3) валового кінцевого споживання енергії з відновлюваних джерел енергії у транспортному секторі.

Порядок розрахунку валового кінцевого споживання енергії з відновлюваних джерел енергії затверджується Кабінетом Міністрів України за поданням центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики у сфері відновлюваних джерел енергії, з урахуванням зобов'язань України відповідно до Договору про заснування Енергетичного Співтовариства та Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони, та має включати, зокрема:

методику виробництва електричної енергії гідроелектростанціями та вітровими електростанціями;

методику обчислення частки енергії, виробленої з відновлюваних джерел енергії, що використовується для холодопостачання та централізованого холодопостачання;

методику виробництва відновлюваних транспортних палив небіологічного походження;

методику оцінки скорочення викидів парникових газів від відновлюваних палив небіологічного походження та палив з переробленого вуглецю.

Національний цільовий показник України розраховується відповідно до порядку розрахунку валового кінцевого споживання енергії з відновлюваних джерел енергії з урахуванням рішень Енергетичного Співтовариства та враховується при розробленні Національного плану з енергетики та клімату відповідно до статті 10 Закону України “Про основні засади державної кліматичної політики”.

Обчислення частки енергії, виробленої тепловими насосами для розрахунку валового кінцевого споживання енергії з відновлюваних джерел енергії у секторі теплопостачання та холодопостачання здійснюється відповідно до частини другої статті 10 цього Закону.”;

б) у статті 9:

частину першу доповнити абзацами четвертим і п'ятим такого змісту:

“застосування схем підтримки, які передбачають стимули для інтеграції обсягів електричної енергії з відновлюваних джерел енергії у ринок електричної енергії на ринкових та конкурентних засадах, забезпечують уникнення надмірних викривлень ринку електричної енергії та враховують можливі витрати на системну інтеграцію та стабільність мережі, та які спрямовані на максимізацію інтеграції електричної енергії з відновлюваних джерел у ринок електричної енергії, забезпечення впливу ринкових цінових сигналів на виробників електричної енергії з відновлюваних джерел і максимізацію їх ринкових доходів, а також інтеграцію обсягів теплової енергії з відновлюваних джерел енергії та відновлюваних видів палива;

створення умов для відкриття доступу до участі у схемах підтримки виробників електричної енергії із держав-членів (сторін) Європейського Союзу та/або Енергетичного Співтовариства, а також підтримки виробництва електричної енергії із відновлюваних джерел енергії у державах-членах (сторонах) Європейського Союзу та/або Енергетичного Співтовариства.”;

доповнити статтю частинами третьою — дев'ятою такого змісту:

“Схеми підтримки мають застосовуватися у відкритий, прозорий, конкурентний, недискримінаційний та економічно ефективний спосіб.

Схеми підтримки можуть бути скориговані з урахуванням об'єктивних критеріїв та за умови, що норми застосування відповідної схеми підтримки містять критерії закріплені в початковій структурі схеми підтримки.

Схеми підтримки мають враховувати ієрархію управління відходами відповідно до статті 4 Закону України “Про управління відходами”. Державна підтримка виробництва енергії з відновлюваних джерел енергії шляхом спалювання відходів не може надаватися якщо не виконуються обов'язки щодо роздільного збирання відходів, встановлені Законом України “Про управління відходами”.

Раз на п'ять років центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики у сфері відновлюваних джерел енергії, готує та опубліковує на власному вебсайті звіт з оцінки дієвості схем підтримки виробництва електричної енергії, виробленої з відновлюваних джерел енергії, який має включати, зокрема, оцінку впливу схем підтримки на різні групи споживачів та обсяги інвестицій, та потенційний вплив змін схем підтримки. Звіт опубліковується на вебсайті центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики у сфері відновлюваних джерел енергії, а також у відкритих машиночитаних форматах на Єдиному державному веб-порталі відкритих даних.

Під час довгострокового планування нових схем підтримки та надання державної підтримки враховуються результати звіту з оцінки дієвості схем підтримки виробництва електричної енергії, виробленої з відновлюваних джерел енергії.

Результати звіту з оцінки дієвості схем підтримки виробництва електричної енергії, виробленої з відновлюваних джерел енергії, мають враховуватися при перегляді та оновленні Національного плану з енергетики та клімату та формуванні Національного звіту про прогрес у сфері енергетики та клімату відповідно до вимог Закону України “Про основні засади державної кліматичної політики”.

Особливості стимулювання та сприяння розвитку виробництва електричної енергії, виробленої з відновлюваних джерел енергії, для власного споживання враховуються при перегляді та оновленні Національного плану з енергетики та клімату та формуванні Національного звіту про прогрес у сфері енергетики та клімату відповідно до вимог Закону України “Про основні засади державної кліматичної політики”.”;

7) у статті 9¹:

назву статті викласти в такій редакції:

“Стаття 9¹. Стимулювання виробництва електричної енергії з альтернативних джерел енергії за “зеленим” тарифом”;

частину п’яту викласти в такій редакції:

“Зелений” тариф для приватних домогосподарств встановлюється та діє за умови наявності у межах приватного домогосподарства будівлі (будівель) та споживання електричної енергії приватним домогосподарством, мінімальний рівень якого становить 10 кВт·год за місяць. У разі якщо споживання електричної енергії приватним домогосподарством становить менше 10 кВт·год за місяць, то обсяг перевищення відпущеної електричної енергії над спожитою електричною енергією викуповується постачальником універсальних послуг за ціною, що склалася на ринку “на добу наперед” у розрахунковому періоді (годині), але не вище ціни, за якою постачальник універсальних послуг здійснює постачання електроенергії побутовим споживачам.”

8) у статті 9³:

частину першу доповнити другим реченням такого змісту:

“Спільноти у сфері відновлюваних джерел енергії мають право набути права на підтримку за результатами аукціону.”;

у другому реченні частини п’ятої слова “національного плану дій з розвитку відновлюваної енергетики” замінити словами “Національного плану з енергетики та клімату”;

у частині шостій:

абзац другий викласти в такій редакції:

“визначені окремі регіони для будівництва об’єктів відновлюваної енергетики, у тому числі в рамках зон прискореного розвитку відновлюваних джерел енергії;”;

абзац шостий після слів “параметри (характеристики)” доповнити словами “спільно розміщених”;

доповнити частину новим абзацом такого змісту:

“визначені особливості участі спільнот у сфері відновлюваних джерел енергії у відповідному аукціоні.”;

доповнити статтю частиною сорок шостою такого змісту:

“Замовник аукціону забезпечує публікацію інформації про результати проведених аукціонів, включно з показниками реалізації об’єктів відновлюваної енергетики переможців аукціонів відповідно до порядку проведення аукціонів з розподілу квоти підтримки. Інформація оприлюднюється у відкритих машиночитаних форматах на Єдиному державному вебпорталі відкритих даних.”;

9) у статті 9⁶:

частини двадцяті і двадцять першу викласти в такій редакції:

“Стимулювання встановлення генеруючих установок, що виробляють електричну енергію з відновлюваних джерел енергії, та/або установок зберігання енергії за механізмом самовиробництва приватними домогосподарствами та юридичними особами, що засновані та діють на основі державної або комунальної власності, органами державної влади, органами місцевого самоврядування додатково здійснюється Кабінетом Міністрів України шляхом впровадження програм державної підтримки.

Програма державної підтримки приватних домогосподарств має передбачати стимулювання встановлення приватними домогосподарствами генеруючих установок, що виробляють електричну енергію з енергії сонячного випромінювання, встановленою потужністю до 10 кВт разом з установками зберігання енергії у співвідношенні 1 кВт встановленої потужності генеруючої установки до щонайменше 0,5 кВт·год ємності установки зберігання енергії. У разі поширення стимулювання на інші категорії споживачів умовами програм державної підтримки можуть бути визначені співвідношення встановленої потужності генеруючої установки до ємності установки зберігання енергії та інші вимоги до таких генеруючих установок, установок зберігання енергії та додаткового обладнання, що має бути встановлено разом з такими генеруючими установками.”;

частину двадцять другу виключити;

у частині двадцять третій слова “Державна цільова економічна програма стимулювання розвитку малої розподіленої генерації з відновлюваних джерел енергії” замінити словами “Програма державної підтримки”;

частину тридцять першу викласти в такій редакції:

“Джерела фінансування програм державної підтримки визначаються Кабінетом Міністрів України при їх затвердженні.”;

10) у статті 9⁷:

у частині восьмій:

абзац п’ятий після слів “державної підтримки” доповнити словами “(схему підтримки)”;

абзац восьмий викласти в такій редакції:

“екологічну цінність електричної енергії, виробленої з відновлюваних джерел енергії;”;

частину чотирнадцяту доповнити третім реченням такого змісту:

“Погашені гарантії походження використовуються при розрахунку залишкового енергетичного міксу, який розраховується Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, відповідно до затвердженої нею методики, та щорічно публікується на офіційному вебсайті Регулятора.”;

11) доповнити Закон новими статтями 9⁸—9¹¹ такого змісту:

“Стаття 9⁸. Спільнота у сфері відновлюваних джерел енергії

Спільнота у сфері відновлюваних джерел енергії створюється відповідно до Закону України “Про громадські об’єднання” або Закону України “Про об’єднання співвласників багатоквартирного будинку” або як юридична особа іншої організаційно-правової форми, яка відповідно до нормативно-правових актів, що встановлюють вимоги до такої організаційно-правової форми, є неприбутковою організацією та яка відповідно до установчого договору, статуту або інших установчих документів юридичної особи може споживати енергію, вироблену з відновлюваних джерел енергії, та має право здійснювати виробництво енергії, виробленої з відновлюваних джерел енергії, продаж, агрегацію, зберігання енергії.

Діяльність спільнот відновлюваної енергії ґрунтується на добровільній та відкритій участі його членів або учасників.

Основною метою, яка має бути визначена в установчому договорі та/або в статуті або в інших установчих документах спільноти відновлюваної енергії, є створення екологічних, економічних або соціальних переваг для спільноти її членів або учасників або територій.

Центральний орган виконавчої влади, який забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері відновлюваних джерел енергії, здійснює оцінку перешкод та потенціалу розвитку спільнот відновлюваної енергії в Україні.

Особливості стимулювання та сприяння розвитку спільнот відновлюваної енергії враховуються при перегляді та оновленні Національного плану з енергетики та клімату та формуванні Національного звіту про прогрес у сфері енергетики та клімату відповідно до вимог Закону України “Про основні засади державної кліматичної політики”.

Спільнота відновлюваної енергії, з урахуванням особливостей, визначених цим Законом, має права та обов’язки громадського енергетичного об’єднання відповідно до статті 58² Закону України “Про ринок електричної енергії”.

Стаття 9⁹. Картографування територій, необхідних для досягнення національного цільового показника та національного внеску до цілей Енергетичного Співтовариства

Центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику в електроенергетичному комплексі, здійснює скоординоване картографування територій придатних для розвитку відновлюваної енергетики на території України, з метою визначення внутрішнього потенціалу і доступних земельних ділянок, надр, акваторій (водного простору) водних об’єктів України, для встановлення об’єктів відновлюваної енергетики та пов’язаної з ними інфраструктури, такої як мережева інфраструктура та установки зберігання енергії, включно з тепловими, які необхідні для досягнення національного цільового показника та національного внеску до цілей Енергетичного Співтовариства. З цією метою можуть використовуватися існуючі документи або містобудівна документація. В процесі картографування відповідних територій України центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику в електроенергетичному комплексі, забезпечує координацію між усіма центральними органами виконавчої влади, місцевими органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування та юридичними особами, незалежно від організаційно-правової форми, зокрема операторами систем передачі та систем розподілу.

Центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику в електроенергетичному комплексі, забезпечує відповідність визначених територій прискореного розвитку відновлюваної енергетики на території України, у тому числі існуючих об’єктів відновлюваної енергетики, розрахунковим траєкторіям досягнення цільових показників і загальній запланованій встановленій потужності об’єктів відновлюваної енергетики, передбачених в Національному плані з енергетики та клімату на відповідний період.

З метою визначення картографування, зазначених у частині першій цієї статті, враховується, зокрема:

доступність енергії з відновлюваних джерел енергії і потенціал для виробництва відновлюваної енергії за допомогою різних типів технологій на поверхні суші, в надрах, акваторіях (водному просторі) водних об'єктів;

прогнозований попит на енергію з урахуванням потенційної гнучкості, управління попитом, очікуваного підвищення ефективності та інтеграції енергетичної системи;

доступність відповідної енергетичної інфраструктури, включаючи системи передачі та розподілу, установки зберігання енергії та інші інструменти гнучкості, або потенціал для створення або модернізації такої мережевої інфраструктури та зберігання енергії.

Центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику в електроенергетичному комплексі, під час картографування відповідних територій України враховує багатоваріантне та множинне використання територій, зазначених у частині першій цієї статті. Проекти з відновлюваної енергетики повинні бути сумісними з існуючими вимогами та умовами використання відповідних територій.

Центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику в електроенергетичному комплексі, забезпечує періодичний перегляд та, за необхідності, оновлення зон, зазначених у частині першій цієї статті, зокрема при перегляді та оновленні Національного плану з енергетики та клімату відповідно до статті 10 Закону України “Про основні засади державної кліматичної політики”.

Стаття 9¹⁰. Зони прискореного розвитку відновлюваних джерел енергії

Кабінет Міністрів України з урахуванням територій, визначених відповідно до статті 9⁹ цього Закону, затверджує план, що визначає зони прискореного розвитку відновлюваних джерел енергії для одного або кількох видів відновлюваних джерел енергії, або без розподілу за окремими відновлюваними джерелами енергії.

Такий план (плани) розробляється центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику в електроенергетичному комплексі, із залученням центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері охорони навколишнього природного середовища, та центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері будівництва, нормування у будівництві, містобудування, просторового планування територій та архітектури, з урахуванням зобов'язань України відповідно до Договору про заснування Енергетичного Співтовариства та Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони.

Зони прискореного розвитку відновлюваних джерел енергії, визначені у відповідному плані (планах), враховуються під час розроблення планів зонування територій відповідно до вимог Закону України “Про регулювання містобудівної діяльності”.

План (плани), що визначає зони прискореного розвитку відновлюваних джерел енергії, має визначати доступні земельні ділянки, акваторії (водного простору) водних об’єктів, на яких впровадження об’єктів відновлюваної енергетики, що використовують різні типи відновлюваних джерел енергії не матиме значного впливу на довкілля, враховуючи особливості обраної території, та одночасно:

надавати пріоритет штучним та забудованим поверхням, таким як дахи та фасади будівель, транспортна інфраструктура та прилеглі до неї території, паркувальні майданчики, ферми, звалища, промислові об’єкти, шахти, штучні внутрішні водойми, водосховища, а також, за доцільності, об’єкти очищення міських стічних вод, деградовані і малопродуктивні землі;

виключати природоохоронні території та об’єкти (території та об’єкти природно-заповідного фонду, їх функціональні та охоронні зони, території, зарезервовані з метою наступного заповідання, території та об’єкти екомережі, території Смарагдової мережі, водно-болотні угіддя міжнародного значення, біосферні резервати програми ЮНЕСКО “Людина і біосфера”, об’єкти всесвітньої спадщини ЮНЕСКО), а також інші території, важливі для біологічного різноманіття, визначені за результатами наукових досліджень (місця існування/зростання видів флори і фауни, занесених до Червоної книги України та додатків міжнародних договорів України, місця розташування рослинних угруповань, занесених до Зеленої книги України, природні середовища існування (оселища), що охороняються відповідно до міжнародних договорів України, території важливі для птахів, рослин, морських ссавців, основні міграційні шляхи тварин (птахів, кажанів, морських ссавців, ратичних та хижих ссавців, амфібій, риб), у тому числі оформлені у вигляді картосхем) та охоронні зони навколо них, за винятком штучних і забудованих поверхонь, таких як дахи, паркувальні майданчики або транспортна інфраструктура, розташованих на таких територіях;

використовувати інструменти та набори даних для визначення територій, які виключаються із зон прискореного розвитку відновлювальних джерел енергії.

Вимоги до заходів щодо пом’якшення наслідків зміни клімату в зонах прискореного розвитку відновлюваних джерел енергії затверджуються Кабінетом Міністрів України, застосовуються для проектів відновлюваної енергетики, у тому числі разом із спільно розміщеними установками зберігання енергії, а також приєднання відповідних електроустановок до електричних мереж та мають враховувати особливості конкретної

території, види відновлюваних джерел енергії, а також визначений вплив на довкілля і біорізноманіття з урахуванням вимог природоохоронного законодавства України та зобов'язань України відповідно до Договору про заснування Енергетичного Співтовариства та Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони.

План (плани), що визначає зони прискореного розвитку відновлюваних джерел енергії, підлягає стратегічній екологічній оцінці в порядку, встановленому Законом України “Про стратегічну екологічну оцінку”.

Центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику в електроенергетичному комплексі, забезпечує опублікування плану (планів), що визначають зони прискореного розвитку відновлюваних джерел енергії, та його (їх) періодичний перегляд за необхідності, зокрема при перегляді та оновленні Національного плану з енергетики та клімату відповідно до статті 10 Закону України “Про основні засади державної кліматичної політики”. Інформація оприлюднюється у відкритих машиночитаних форматах на Єдиному державному веб-порталі відкритих даних.

Стаття 9¹¹. Участь громадськості

Центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику в електроенергетичному комплексі, забезпечує інформування громадськості та органів місцевого самоврядування, які є або можуть бути заінтересованими чи зазнати істотного впливу, щодо розроблення плану (планів), що визначає зони прискореного розвитку відновлюваних джерел енергії, організовує та проводить консультації відповідно до вимог Закону України “Про стратегічну екологічну оцінку” та вживає заходів для активного залучення громадськості та органів місцевого самоврядування до впровадження проектів відновлюваної енергетики, включаючи інформування, громадські обговорення та інші форми участі.”;

12) доповнити Закон новою статтею такого змісту:

“Стаття 9¹². Сприяння інтеграції електричної енергії, виробленої з відновлюваних джерел енергії в об'єднану енергетичну систему України

Оператор системи передачі та оператори систем розподілу оприлюднюють інформацію щодо частки електричної енергії з відновлюваних джерел та обсягу викидів парникових газів в складі електричної енергії, що постачалася в межах торгової зони та/або території діяльності відповідного оператора, з дотриманням максимально можливого рівня точності по інтервалам, що дорівнюють розрахунковому періоду на ринку електричної енергії, але не перевищують однієї години, та з наданням відповідних прогнозів, у разі технічної можливості у порядку, визначеному

Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг.

Інформація оприлюднюється у відкритих машиночитаних форматах на Єдиному державному веб-порталі відкритих даних.

Методика розрахунку обсягів викидів парникових газів в складі електричної енергії, затверджується центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику в електроенергетичному комплексі.

Якщо оператори системи розподілу не мають доступу до відповідних даних, вони застосовують систему звітування даних у рамках Європейської мережі операторів систем передачі електроенергії (ENTSO-E).

Інформація та дані, передбачені частинами першою та третьою цієї статті, мають бути доступними у відкритих машиночитаних форматах на Єдиному державному веб-порталі відкритих даних, що забезпечує сумісність з метою їх використання у недискримінаційний спосіб учасниками ринку електричної енергії, зокрема агрегаторами та споживачами, а також зчитування електронними комунікаційними приладами, такими як інтелектуальні системи обліку, станції зарядки електромобілів, системи теплопостачання та холодопостачання, системи енергетичного менеджменту будівель тощо.”;

13) статтю 10 доповнити частиною третьою такого змісту:

“Вимоги до провадження господарської діяльності, які застосовуються до об’єктів відновлюваної енергетики та пов’язаних з ними систем передачі та розподілу для виробництва електричної енергії, енергії для теплопостачання та холодопостачання з відновлюваних джерел, до процесу перетворення біомаси на біопалива, біорідини, палива з біомаси або іншої енергетичної сировини, включаючи відновлювані палива небіологічного походження, мають бути недискримінаційними, пропорційними та обґрунтованими, а також сприяти впровадженню принципу “Енергоефективність насамперед”.”;

14) доповнити Закон новою статтею 14¹ такого змісту:

“Стаття 14¹. Інформація, навчання та сертифікація

Центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері відновлюваних джерел енергії, забезпечує відкритий доступ шляхом публікації на офіційному вебсайті до інформації про застосування механізмів державної підтримки у сфері відновлюваних джерел енергії, у тому числі схем підтримки, всім зацікавленим сторонам, зокрема споживачам, у тому числі споживачам з низьким рівнем доходу, вразливим споживачам, споживачам відновлюваної енергії власного виробництва, спільнотам у сфері відновлюваних джерел енергії, суб’єктам архітектурної діяльності, постачальникам

опалювального, охолоджувального та електричного обладнання і компонентів систем, а також постачальникам транспортних засобів, сумісних із використанням відновлюваної енергії, і розумних транспортних систем.

Центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики у сфері відновлюваних джерел енергії, органи місцевого самоврядування, за участю інших органів державної влади, розробляють інформаційні, просвітницькі, профорієнтаційні або навчальні програми для інформування споживачів про можливість реалізації їх прав як споживачів відновлюваної енергії власного виробництва, а також про переваги та практичні умови, у тому числі технічні та фінансові аспекти, розвитку та використання енергії, виробленої з відновлюваних джерел енергії, у тому числі шляхом споживання відновлюваної енергії власного виробництва або діяльності в рамках спільнот у сфері відновлюваних джерел енергії.

Сертифікація осіб, які мають намір провадити діяльність із встановлення (монтажу) систем централізованого теплопостачання та холодопостачання у будівлях, промисловості та сільському господарстві, обладнання, що виробляє енергію з енергії сонячного випромінювання, включаючи установки зберігання енергії, станцій зарядки електромобілів (далі – професійна сертифікація), проводиться кваліфікаційними центрами, акредитованими Національним агентством кваліфікацій.

Професійна сертифікація здійснюється відповідно до порядку проведення професійної сертифікації, що затверджується Кабінетом Міністрів України з урахуванням зобов'язань України відповідно до Договору про заснування Енергетичного Співтовариства та Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони.

До професійної сертифікації допускаються особи, які відповідають усім таким вимогам:

- 1) здобули відповідну освіту;
- 2) мають стаж роботи не менше одного року у сфері енергетики, енергоефективності та енергозбереження, будівництва та архітектури або житлово-комунального господарства;
- 3) отримали сертифікат про присвоєння/підтвердження/визнання кваліфікаційним центром, акредитованим Національним агентством кваліфікацій, відповідної професійної кваліфікації.

Професійну підготовку осіб, які мають отримати відповідну професійну кваліфікацію, здійснюють:

заклади освіти;

інші установи та організації, акредитовані Національним агентством кваліфікацій.

Сертифікація проводиться кваліфікаційним центром протягом шести місяців з дня присвоєння/підтвердження/визнання відповідної професійної кваліфікації відповідно до Порядку присвоєння та підтвердження професійних кваліфікацій та/або Порядку визнання в Україні професійних кваліфікацій.

Вартість послуг та порядок внесення плати за проведення сертифікації визначаються на договірних засадах між кваліфікаційним центром та кандидатом.

Для проведення сертифікації особа подає до кваліфікаційного центру заяву.

До заяви додаються:

копії сертифіката про присвоєння/підтвердження/визнання відповідної професійної кваліфікації;

копії документа, що посвідчує особу, та реєстраційного номера облікової картки платника податків (крім фізичних осіб, які через свої релігійні переконання відмовляються від реєстраційного номера облікової картки платника податків, повідомили про це відповідному контролюючому органу і мають відповідну відмітку в паспорті);

копії документа про освіту;

копії трудової книжки або відомостей про трудову діяльність з реєстру застрахованих осіб Державного реєстру загальнообов'язкового державного соціального страхування;

стислий звіт в довільній формі про професійну діяльність у сфері енергетики, енергоефективності та енергозбереження, будівництва та архітектури або житлово-комунального господарства.

Рішення про відмову у видачі сертифіката енергетичного аудитора будівель приймається кваліфікаційним центром у випадку недотримання вимог, передбачених частиною п'ятою цієї статті.”;

15) доповнити Закон новим розділом III¹ такого змісту:

“Розділ III¹ ПРОЕКТ ВІДНОВЛЮВАНОЇ ЕНЕРГЕТИКИ

Стаття 14². Організація та основні принципи проекту відновлюваної енергетики

Проект відновлюваної енергетики охоплює всі документи дозвільного характеру, необхідні для нового будівництва, реконструкції, капітального ремонту, реставрації та експлуатації об'єктів відновлюваної енергетики, включаючи об'єкти електроенергетики, що використовують енергію з сонячного випромінювання, енергію вітру, геотермальну енергію, гідроенергію, енергію біомаси, біогаз, інші види відновлюваних джерел

енергії, або їх комбінацію, теплові насоси, спільно розміщені установки зберігання енергії (електричні та теплові), обладнання, необхідне для їх приєднання до систем передачі та розподілу електричної енергії та/або інтеграції в системи теплопостачання і холодопостачання, а також приєднання електроустановки відповідно до вимог статті 21 Закону України “Про ринок електричної енергії” та оцінку впливу на довкілля у випадках, визначених Законом України “Про оцінку впливу на довкілля”.

Компетентна установа з дня одержання від замовника проекту відновлюваної енергетики заяви, документів та матеріалів, що додаються до заяви, у строк, що не перевищує 30 календарних днів, для проектів відновлюваної енергетики, розташованих у зонах прискореного розвитку відновлюваних джерел енергії, та у строк, що не перевищує 45 календарних днів, для проектів відновлюваної енергетики, розташованих поза зонами прискореного розвитку відновлюваних джерел енергії, приймає рішення щодо видачі документу дозвільного характеру, укладення договору про приєднання електроустановки та видачі технічних умов на приєднання.

У разі якщо заяву на отримання документу дозвільного характеру подано з порушенням встановлених законодавством вимог, компетентна установа приймає рішення про залишення заяви без руху відповідно до вимог статті 43 Закону України “Про адміністративну процедуру” та встановлює строк, для усунення заявником виявлених недоліків, що не перевищує 10 календарних днів, крім заяви про приєднання електроустановки відповідно до вимог частини першої статті 21 Закону України “Про ринок електричної енергії”.

Після завершення строків, визначених частиною другою цієї статті, до документів дозвільного характеру застосовується принцип мовчазної згоди.

Видача документів дозвільного характеру, висновку з оцінки впливу на довкілля, документів пов’язаних із приєднанням електроустановок для проектів відновлюваної енергетики здійснюються в електронній формі з використанням електронного кабінету користувача Єдиної державної електронної системи у сфері будівництва та іншими сумісними електронними інформаційними системами та мережами, що становлять інформаційний ресурс держави, відповідно до Законів України “Про регулювання містобудівної діяльності” та “Про оцінку впливу на довкілля”.

Інформація щодо проходження погоджувальних (дозвільних) процедур, укладення договору про приєднання електроустановки та видачі технічних умов на приєднання, здійснення оцінки впливу на довкілля оприлюднюються з дотриманням вимог законодавства щодо захисту інформації.

Стаття 14³. Взаємодія між контактним органом, компетентними установами та замовниками проектів відновлюваної енергетики

До повноважень контактного органу у сфері реалізації проектів відновлюваної енергетики, належить:

взаємодія з замовником проекту відновлюваної енергетики та компетентними установами при підготовці та видачі необхідних дозволів, погоджень, договорів та інших документів, необхідних для реалізації проекту відновлюваної енергетики;

супроводження замовників проектів відновлюваної енергетики протягом проходження процедур реалізації проектів відновлюваної енергетики;

розроблення, затвердження, оновлення та оприлюднення на власному вебсайті посібника процедур відповідно до статті 144 цього Закону.

Компетентні установи в межах своїх повноважень:

видають дозволи, погодження та інші документи, укладають договори, необхідні для реалізації проектів відновлюваної енергетики;

забезпечують дотримання строків видачі дозволів, погоджень та інших документів, відповідно до вимог цього Закону;

співпрацюють з контактним органом.

Замовник проекту відновлюваної енергетики має право:

отримувати дозволи, погодження та інші документи, необхідні для реалізації проекту відновлюваної енергетики в строки, визначені законодавством;

вимагати від компетентних установ дотримання строків видачі дозволів, погоджень та інших документів, визначених законодавством;

звертатися до контактного органу з питань реалізації проектів відновлюваної енергетики.

Якщо компетентними установами не надано відповідне погодження, дозвіл та/або інший документ, необхідний для реалізації проекту відновлюваної енергетики, у строки, визначені цим Законом, контактний орган має право вимагати від них надати протягом двох робочих днів з дати отримання запиту контактного органу вичерпний перелік зауважень до наданих замовником проекту відновлюваної енергетики заяв, документів та матеріалів, а також визначення обґрунтованого строку, необхідного для видачі такого погодження, дозволу та/або іншого документа.

Стаття 14⁴. Посібник процедур

Контактний орган розробляє, затверджує, оновлює та оприлюднює на своєму офіційному вебсайті українською та англійською мовами посібник процедур, який містить перелік умов, правил та процедур, передбачених

законодавством у дозвільній сфері, екологічній сфері, сфері містобудування, сфері енергетики, тощо необхідних для реалізації проектів відновлюваної енергетики.

Посібник процедур містить, зокрема, але не виключно, таку інформацію:

1) найменування та реквізити контактного органу, компетентних установ, які уповноважені на видачу дозволів, погоджень та інших документів для проектів відновлюваної енергетики;

2) посилання на відповідні нормативно-правові акти, які регулюють порядок та умови надання дозволів, погоджень та інших документів, необхідних для реалізації проектів відновлюваної енергетики, включаючи екологічні та будівельні норми;

3) інформацію про перелік та структуру документів, що подаються на етапах реалізації проектів відновлюваної енергетики;

4) перелік дозволів, погоджень, договорів та інших документів, отримання яких необхідно для реалізації проектів відновлюваної енергетики;

5) інформаційні і технологічні картки адміністративних послуг.

Контактний орган публікує посібник процедур на своєму офіційному вебсайті та забезпечує підтримання його в актуальному стані з урахуванням змін до відповідних нормативно-правових актів. Оновлення посібника процедур здійснюється кожні два роки, а також у разі внесення змін до законодавства, що мають істотний вплив на процес реалізації проекту відновлюваної енергетики.

Стаття 14⁵. Проект відновлюваної енергетики у зонах прискореного розвитку відновлюваних джерел енергії

Загальна тривалість проходження усіх погоджувальних (дозвільних) процедур, укладення договору про приєднання електроустановки та видачі технічних умов на приєднання, здійснення оцінки впливу на довкілля (крім випадків оцінки транскордонного впливу на довкілля) для проектів відновлюваної енергетики в зонах прискореного розвитку відновлюваних джерел енергії не повинна перевищувати дванадцяти місяців, а для проектів відновлюваної енергетики, які передбачають будівництво (створення) об'єктів морської (офшорної) вітрової енергетики, двадцяти чотирьох місяців.

У разі транскордонної оцінки впливу на довкілля загальна тривалість процедури оцінки впливу на довкілля визначається часом, необхідним для виконання процедур, передбачених Конвенцією про оцінку впливу на навколишнє середовище у транскордонному контексті.

Загальна тривалість проходження усіх погоджувальних (дозвільних) процедур, укладення договору про приєднання електроустановки та видачі

технічних умов на приєднання для реконструкції, капітального ремонту, реставрації, проектів відновлюваної енергетики із встановленою потужністю 150 кВт і менше, встановлення спільно розміщених установок зберігання енергії, в зонах прискореного розвитку відновлюваних джерел енергії не повинна перевищувати шести місяців.

Проекти відновлюваної енергетики, у тому числі разом із спільно розміщеними установками зберігання енергії, реконструкція, капітальний ремонт, реставрація, а також приєднання відповідних електроустановок до електричних мереж в зонах прискореного розвитку відновлюваних джерел енергії не потребують здійснення оцінки впливу на довкілля, за умови дотримання вимог до заходів щодо пом'якшення наслідків зміни клімату в зонах прискореного розвитку відновлюваних джерел енергії, що застосовуються для проектів відновлюваної енергетики, у тому числі разом із спільно розміщеними установками зберігання енергії, а також приєднання відповідних електроустановок до електричних мереж, крім видів планованої діяльності та об'єктів, визначених частинами другою і третьою статті 3 Закону України "Про оцінку впливу на довкілля" щодо яких, здійснення оцінки впливу на довкілля є обов'язковим у процесі прийняття рішень про провадження планованої діяльності до прийняття рішення про провадження планованої діяльності, а також проектів відновлюваної енергетики, які можуть мати значний негативний транскордонний вплив на довкілля відповідно до вимог статті 14 Закону України "Про оцінку впливу на довкілля".

Стаття 14^б. Проект відновлюваної енергетики поза зонами прискореного розвитку відновлюваних джерел енергії

Загальна тривалість проходження усіх погоджувальних (дозвільних) процедур, укладення договору про приєднання електроустановки та видачі технічних умов на приєднання, проведення оцінки впливу на довкілля для проектів відновлюваної енергетики, розташованих поза межами зон прискореного розвитку відновлюваних джерел енергії не повинна перевищувати двадцяти чотирьох місяців, а для проектів відновлюваної енергетики, які передбачають реалізацію об'єктів морської (офшорної) вітрової енергетики тридцяти шести місяців.

Загальна тривалість проходження усіх погоджувальних (дозвільних) процедур проектів відновлюваної енергетики, що передбачають реконструкцію, капітальний ремонт, реставрацію із встановленою потужністю 150 кВт і менше, встановлення спільно розміщених установок зберігання енергії, а також приєднання відповідних електроустановок, розташованих поза межами зон прискореного розвитку відновлюваних джерел енергії, не повинна перевищувати дванадцяти місяців, а для проектів відновлюваної енергетики, які передбачають реалізацію об'єктів морської (офшорної) вітрової енергетики дванадцяти місяців.

Оцінка впливу на довкілля проектів відновлюваної енергетики, розташованих поза межами зон прискореного розвитку відновлюваних джерел енергії проводиться відповідно до вимог Закону України “Про оцінку впливу на довкілля”.

Стаття 14⁷. Проект відновлюваної енергетики, який передбачає реконструкцію, капітальний ремонт, реставрацію

Загальна тривалість проходження усіх погоджувальних (дозвільних) процедур, укладення договору про приєднання електроустановки та видачі технічних умов на приєднання, проведення оцінки впливу на довкілля проектів відновлюваної енергетики, які передбачають реконструкцію, капітальний ремонт, реставрацію не повинна перевищувати трьох місяців, якщо реконструкція, капітальний ремонт, реставрація не призводить до збільшення встановленої потужності більш ніж на 15 відсотків та за умови дотримання вимог, визначених частиною другою цієї статті.

У разі якщо проект відновлюваної енергетики, який передбачає реконструкцію, капітальний ремонт, реставрацію, підлягає проведенню оцінки впливу на довкілля, така оцінка обмежується визначенням потенційного впливу, що виникає внаслідок збільшення встановленої потужності об’єкту відновлюваної енергетики.

Стаття 14⁸. Проект відновлюваної енергетики, який передбачає встановлення обладнання, що виробляє енергію з енергії сонячного випромінювання

Загальна тривалість проходження усіх погоджувальних (дозвільних) процедур, укладення договору про приєднання електроустановки та видачі технічних умов на приєднання проекту відновлюваної енергетики, який передбачає встановлення (монтаж) обладнання, що виробляє енергію з енергії сонячного випромінювання, у тому числі спільно розміщених установок зберігання енергії, включаючи у будівлях, в існуючих або нових штучних спорудах, не повинна перевищувати трьох місяців, за умови, що основною метою таких споруд не є діяльність з виробництва електричної енергії та/або зберігання енергії.

Вимоги визначені частиною першою цієї статті, не застосовуються до територій та споруд, що стосуються охорони культурної спадщини, питань оборони, національної безпеки, забезпечення громадського порядку.

Загальна тривалість проходження усіх погоджувальних (дозвільних) процедур, укладення договору про приєднання електроустановки та видачі технічних умов на приєднання проекту відновлюваної енергетики, який передбачає встановлення (монтаж) обладнання, що виробляє енергію з енергії сонячного випромінювання встановленою потужністю 100 кВт і менше, для споживачів відновлюваної енергії власного виробництва, та спільнот у сфері відновлюваних джерел енергії не повинна перевищувати один місяць.

Стаття 14⁹. Проект відновлюваної енергетики, який передбачає встановлення теплових насосів

Загальна тривалість проходження усіх погоджувальних (дозвільних) процедур, укладення договору про приєднання електроустановки та видачі технічних умов на приєднання проекту відновлюваної енергетики, який передбачає встановлення теплових насосів встановленою потужністю 50 МВт і менше не повинна перевищувати один місяць, а для теплових насосів, що використовують геотермальну енергію, три місяці.

Строк надання послуги із приєднання не може перевищувати 60 календарних днів для:

теплових насосів електричною потужністю 12 кВт і менше;

теплових насосів електричною потужністю до 50 кВт і менше, що встановлюються споживачами відновлюваної енергії власного виробництва, за умови, що електрична потужність об'єкту відновлюваної енергетики становить не менше 60 відсотків електричної потужності теплового насоса.

Особливості визначені частиною першою та другою цієї статті, не застосовуються до територій та споруд, що стосуються охорони культурної спадщини, питань оборони, національної безпеки, забезпечення громадського порядку.

Стаття 14¹⁰. Переважний суспільний інтерес проектів відновлюваної енергетики

До досягнення кліматичної нейтральності відповідно до вимог Закону України “Про основні засади державної кліматичної політики” погоджувальні (дозвільні) процедури щодо планування, нового будівництва, реконструкції, капітального ремонту, реставрації та експлуатації об'єктів відновлюваної енергетики та/або установок зберігання енергії, приєднання електроустановок, вважаються такими, що мають переважний суспільний інтерес та сприяють громадському здоров'ю і безпеці, за умови здійснення заходів, спрямованих на запобігання, відвернення, уникнення, зменшення, усунення значного негативного впливу на довкілля, у тому числі (за можливості) компенсаційних заходів, у кожному окремому випадку відповідно до вимог природоохоронного законодавства України та зобов'язань України відповідно до Договору про заснування Енергетичного Співтовариства та Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони.

Кабінет Міністрів України може обмежити застосування частини першої цієї статті для окремих територій, певних типів технологій або проектів відновлюваної енергетики з певними технічними характеристиками відповідно до пріоритетів, визначених у Національному

плані з енергетики та клімату, про що контактний орган інформує Секретаріат Енергетичного Співтовариства.”;

16) доповнити Закон новими статтями 16—22 такого змісту:

“Стаття 16. Статистичний трансфер та Платформа Європейського Союзу з розвитку відновлюваних джерел енергії

Україна та держава-сторона Енергетичного Співтовариства можуть укласти угоду про статистичний трансфер обсягу енергії з відновлюваних джерел, який передається від України до держави-сторони Енергетичного Співтовариства або від держави-сторони Енергетичного Співтовариства до України. Переданий обсяг енергії з відновлюваних джерел підлягає:

виключенню із кількості енергії з відновлюваних джерел, що враховується стороною, яка здійснює передачу відповідного статистичного значення, при розрахунку частки енергії з відновлюваних джерел;

додаванню до кількості енергії з відновлюваних джерел, що враховується при розрахунку частки енергії з відновлюваних джерел сторони, яка отримує статистичне значення.

Центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики у сфері відновлюваних джерел енергії надає Секретаріату Енергетичного Співтовариства для передачі на Платформу Союзу з розвитку відновлюваних джерел енергії щорічні дані про національний внесок до цілей Енергетичного Співтовариства або критерії, встановлені для моніторингу прогресу в досягненні показників Національного плану з енергетики та клімату на відповідний період, що включає інформацію про обсяг очікуваного недовиконання або перевищення національного внеску Україною, і про ціну, за якою Україна буде приймати участь у статистичному трансфері надлишкового обсягу енергії з відновлюваних джерел від або до держави-сторони Енергетичного Співтовариства.

Участь України в статистичному трансфері не повинна негативно впливати на досягнення національного цільового показника України.

Угода про статистичний трансфер може укладатися на строк один та більше календарних років. Центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики у сфері відновлюваних джерел енергії, інформує Секретаріат Енергетичного Співтовариства щодо укладення угоди про статистичний трансфер або забезпечує оформлення такої угоди на Платформі Союзу з розвитку відновлюваних джерел енергії в термін не пізніше 12 місяців після закінчення календарного року на який вона поширюється. Інформація, що надсилається Секретаріату Енергетичного Співтовариства, має містити інформацію щодо кількості і ціни енергії з відновлюваних джерел, залученої до статистичного трансферу.

Якщо оформлення трансферу відбувається на Платформі Союзу з розвитку відновлюваних джерел енергії, центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики у сфері відновлюваних джерел енергії, забезпечує оприлюднення інформації про відповідний статистичний трансфер, в тому числі про залучені сторони у відкритих машиночитаних форматах на Єдиному державному веб-порталі відкритих даних.

Статистичний трансфер вступає в дію після того, як обидві сторони поінформують Секретаріат Енергетичного Співтовариства про проведення такого статистичного трансферу або після виконання клірингових умов Платформи Союзу з розвитку відновлюваних джерел енергії.

Дія цієї статті також поширюється на статистичні трансфери які проводяться з держав-членів Європейського Союзу до України та з України до держав-членів Європейського Союзу.

Порядок проведення статистичних трансферів затверджується Кабінетом Міністрів України за поданням центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики у сфері відновлюваних джерел енергії, з урахуванням зобов'язань України відповідно до Договору про заснування Енергетичного Співтовариства та Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони.

Стаття 17. Спільний проект України та держави-сторони Енергетичного Співтовариства або держави-члена Європейського Союзу

Центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики у сфері відновлюваних джерел енергії, та уповноважений орган (органи) однієї або декількох держав-сторін Енергетичного Співтовариства або держави-члена Європейського Союзу можуть співпрацювати при реалізації спільних проектів, які стосуються виробництва електричної енергії, теплової енергії або енергії для потреб холодопостачання з відновлюваних джерел. До зазначеного співробітництва можуть бути залучені учасники відповідних ринків різних форм власності.

Центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики у сфері відновлюваних джерел енергії, повідомляє Секретаріат Енергетичного Співтовариства про частку або кількість електричної енергії, теплової енергії або енергії для потреб холодопостачання, вироблених з відновлюваних джерел енергії на території України, в рамках спільних проектів України та держави-сторони Енергетичного Співтовариства або держави-члена Європейського Союзу, об'єктом відновлюваної енергетики, введеним в експлуатацію після 25 червня 2009 року, або виробленої за рахунок збільшення потужності об'єкта відновлюваної енергетики, що відбулось після вказаної дати, у разі

зарахування такої частки або кількості енергії для цілей розрахунку частки відновлюваної енергії іншої держави-сторони Енергетичного Співтовариства або держави-члена Європейського Союзу.

Повідомлення, що надсилається Секретаріату Енергетичного Співтовариства згідно частини другої цієї статті, має містити:

опис об'єкта відновлюваної енергетики та його ідентифікація;

інформацію про частку або кількість виробленої об'єктом відновлюваної енергетики електричної енергії, теплової енергії або енергії для потреб холодопостачання, з відновлюваних джерел, яка має враховуватися іншою державою-сторonoю Енергетичного Співтовариства або державою-членом Європейського Союзу в розрахунок її частки відновлюваної енергії;

державу-сторону Енергетичного Співтовариства або державу-члена Європейського Союзу, на користь якої підготовлено відповідне повідомлення;

визначення періоду, який обчислюється в повних календарних роках, протягом якого обсяги електричної енергії, теплової енергії або енергії для потреб холодопостачання, вироблені об'єктом відновлюваної енергетики з відновлюваних джерел, мають враховуватися іншою державою-сторonoю Енергетичного Співтовариства або державою-членом Європейського Союзу при розрахунок її частки відновлюваної енергії.

Строк дії спільного проекту, зазначеного в цій статті, може продовжуватися після 2030 року.

Повідомлення, підготовлене центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики у сфері відновлюваних джерел енергії, відповідно до цієї статті не може бути змінене або відкликане без спільного погодження Кабінету Міністрів України та відповідної держави-сторони Енергетичного Співтовариства.

Порядок реалізації спільних проектів, які стосуються електричної енергії, теплової енергії або енергії для потреб холодопостачання, вироблених з відновлюваних джерел, затверджується Кабінетом Міністрів України з урахуванням зобов'язань України відповідно до Договору про заснування Енергетичного Співтовариства та Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони.

Стаття 18. Результати спільного проекту України та держави-сторони Енергетичного Співтовариства або держави-члена Європейського Союзу

Протягом 3 місяців після завершення кожного року, що входить у період, визначений в абзаці п'ятому частини третьої статті 17 цього Закону, та у разі подання повідомлення згідно з частиною другою статті 17 цього

Закону, центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики у сфері відновлюваних джерел енергії, готує лист-повідомлення із зазначенням:

1) загального обсягу виробленої об'єктом відновлюваної енергетики у відповідному році електричної енергії, теплової енергії або енергії для потреб холодопостачання, з відновлюваних джерел, який зазначався у повідомленні, підготовленому відповідно до вимог статті 17 цього Закону;

2) обсягу виробленої протягом відповідного року об'єктом відновлюваної енергетики електричної енергії, теплової енергії або енергії для потреб холодопостачання, з відновлюваних джерел, що враховується іншою державою-стороною Енергетичного Співтовариства або державою-членом Європейського Союзу при розрахунку її частки відновлюваної енергії, у відповідності до умов повідомлення.

Центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики у сфері відновлюваних джерел енергії, направляє відповідний лист-повідомлення державі-стороні Енергетичного Співтовариства або державі-члену Європейського Союзу, на користь якої було підготовлено таке повідомлення, та Секретаріату Енергетичного Співтовариства.

Обсяги електричної енергії, теплової енергії або енергії для потреб холодопостачання, з відновлюваних джерел, повідомлені згідно з пунктом 2 частини першої цієї статті, вираховуються із обсягів електричної енергії, теплової енергії або енергії для потреб холодопостачання, з відновлюваних джерел, які враховуються при розрахунку частки енергії з відновлюваних джерел України. Такі обсяги враховуються при розрахунку частки відновлюваної енергії держави-сторони Енергетичного Співтовариства або держави-члена Європейського Союзу, що отримує лист-повідомлення відповідно до частини другої цієї статті.

Стаття 19. Спільний проект України та третьої держави

Україна самостійно або разом з однією або декількома державами-членами Європейського Союзу та/або державами-сторонами Енергетичного Співтовариства може співпрацювати з однією або декількома третіми державами при реалізації спільних проектів із виробництва електричної енергії з відновлюваних джерел. Зазначена співпраця здійснюється із дотриманням норм міжнародного права та до такої співпраці можуть бути залучені учасники відповідних ринків різних форм власності.

Електрична енергія з відновлюваних джерел, вироблена в третій державі, враховується під час визначення частки енергії з відновлюваних джерел України, при одночасному виконанні наступних умов:

1) електрична енергія з відновлюваних джерел споживається в Україні.

Зазначена вимога вважається виконаною, у разі якщо:

обсяг електричної енергії, що дорівнює обсягу врахованої електричної енергії, був номінований на гарантованій основі в рамках розподіленої пропускної спроможності міждержавних перетинів усіма відповідальними операторами системи передачі у державі походження електричної енергії, державі призначення та, якщо доцільно, у кожній третій державі транзиту;

обсяг електричної енергії, що дорівнює обсягу врахованої електричної енергії, був зареєстрований на гарантованій основі у графіку балансування відповідальним оператором системи передачі на стороні міждержавного перетину України, держави-члена Європейського Союзу та/або держави-сторони Енергетичного Співтовариства;

номінована пропускна спроможність та виробництво електричної енергії з відновлюваних джерел об'єктом електроенергетики, визначеним пунктом 2 цієї частини, відносяться до одного періоду часу;

2) електрична енергія, вироблена об'єктом електроенергетики, який був введений в експлуатацію після 25 червня 2009 року, або за рахунок збільшення встановленої потужності об'єкта електроенергетики, який був модернізований після зазначеної дати, в рамках спільного проекту, визначеного в у частині першій цієї статті;

3) для виробленого та експортованого з третьої держави обсягу електричної енергії не надавалася підтримка в рамках схеми підтримки третьої держави, крім інвестиційної допомоги, наданої об'єкту електроенергетики;

4) електрична енергія, вироблена згідно з дотриманням норм міжнародного права в третій державі, що є підписантом Конвенції Ради Європи про захист прав людини і основоположних свобод або інших міжнародних конвенцій чи договорів у сфері прав людини.

Для цілей частини четвертої цієї статті центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики в сфері відновлюваних джерел енергії, може подати до Секретаріату Енергетичного Співтовариства заяву про врахування електричної енергії з відновлюваних джерел, виробленої та спожитої у третій державі, у разі будівництва міждержавного перетину з довгостроковим терміном реалізації між Україною та третьою державою, при одночасному виконанні таких умов:

1) будівництво міждержавного перетину почалося до 31 грудня 2026 року;

2) міждержавний перетин неможливо ввести в експлуатацію до 31 грудня 2030 року;

3) міждержавний перетин можливо ввести в експлуатацію до 31 грудня 2032 року;

4) після введення в експлуатацію міждержавний перетин використовуватиметься для експорту з третьої держави до України або до держав-сторін Енергетичного Співтовариства відповідно до частини другої цієї статті;

5) заява стосується спільного проекту, який відповідає критеріям, визначеним пунктами 2 та 3 частини другої цієї статті, в рамках якого використовуватиметься міждержавний перетин після введення в експлуатацію, та повинна стосуватись обсягу електричної енергії, який не вище обсягу, який буде експортований в Енергетичне Співтовариство після введення міждержавного перетину в експлуатацію.

Центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики в сфері відновлюваних джерел енергії, інформує Секретаріат Енергетичного Співтовариства щодо частки або обсягу електричної енергії з відновлюваних джерел, виробленої об'єктом електроенергетики на території третьої держави, що враховується при визначенні частки енергії з відновлюваних джерел України та однієї або кількох держав-членів Європейського Союзу та/або держав-сторін Енергетичного Співтовариства, у разі їх залучення в спільному проекті з третьою державою. Якщо зазначена інформація стосується більше, ніж одної держави-сторони Енергетичного Співтовариства, інформація, що надається Секретаріату Енергетичного Співтовариства, повинна містити розподіл частки або обсягу електричної енергії між державами-сторонами Енергетичного Співтовариства. Зазначені частка або обсяг, не повинні перевищувати частку або обсяг електричної енергії, фактично експортованої з третьої держави та спожитої на території України та однієї або кількох держав-сторін Енергетичного Співтовариства, що залучені в спільному проекті з третьою державою. Зазначені частка або обсяг повинні відповідати обсягу, зазначеному в абзацах другому та третьому пункту 1 частини другої цієї статті, і умовам, визначеним у пункті 1 частини другої цієї статті.

Повідомлення, зазначене у частині четвертій цієї статті, має містити:

1) опис запропонованого об'єкту електроенергетики або ідентифікація модернізованого об'єкту електроенергетики;

2) частка або обсяг електричної енергії, вироблений таким об'єктом електроенергетики, які мають розглядатися як такі, що мають враховуватися до національного цільового показника Україні, а також, згідно з вимогами щодо конфіденційності, відповідні фінансові угоди;

3) період, у повних календарних роках, протягом якого електрична енергія має розглядатися як така, що зараховується до національного цільового показника України;

4) письмове підтвердження даних та інформації, зазначених у пунктах 2 та 3 цієї частини з боку третьої держави, на території якої буде введена в

експлуатацію об'єкт електроенергетики, та інформація щодо частки або обсягу електричної енергії, виробленої об'єктом електроенергетики для внутрішнього споживання у такій третій державі.

Строк дії спільного проекту, зазначеного в цій статті, може продовжуватися після 2030 року.

Повідомлення, підготовлене центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики у сфері відновлюваних джерел енергії, не може бути змінено або відкликано без спільного погодження Кабінету Міністрів України та уповноваженого органу відповідної третьої держави, який надав письмове підтвердження відповідно до пункту 4 частини п'ятої цієї статті.

Спільні проекти України та третьої держави реалізуються відповідно до Порядку реалізації спільних проектів, які стосуються електричної енергії, теплової енергії або енергії для потреб холодопостачання, вироблених з відновлюваних джерел, що затверджується Кабінетом Міністрів України.

Стаття 20. Результати спільного проекту України та третьої держави

Протягом 12 місяців після завершення кожного року, що входить у період, визначений пунктом 3) частини п'ятої статті 19 цього Закону, центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики у сфері відновлюваних джерел енергії, готує лист-повідомлення, в якому зазначається:

1) загальний обсяг електричної енергії з відновлюваних джерел, виробленої об'єктом відновлюваної енергетики у відповідному році, що зазначався у повідомленні, підготовленому відповідно до вимог статті 19 цього Закону;

2) обсяг електричної енергії з відновлюваних джерел, виробленої протягом відповідного року об'єктом відновлюваної енергетики, що має враховуватися при розрахунку частки енергії з відновлюваних джерел у відповідності до умов повідомлення, підготовленого відповідно до вимог статті 19 цього Закону;

3) підтвердження відповідності вимогам частини другої статті 19 цього Закону.

Центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики в сфері відновлюваних джерел енергії, направляє відповідний лист-повідомлення Секретаріату Енергетичного Співтовариства та третій державі, яка надала письмове підтвердження у спільному проекті, згідно з пунктом 4 частини п'ятої статті 19 цього Закону.

При розрахунку частки енергії з відновлюваних джерел України враховуються обсяги електричної енергії з відновлюваних джерел, лист-повідомлення про які було підготовлено та направлено відповідно до пункту 2 частини першої цієї статті.

Стаття 21. Спільні схеми підтримки

Україна та одна або декілька держав-сторін Енергетичного Співтовариства або держав-членів Європейського Союзу можуть на добровільній основі прийняти рішення щодо об'єднання або часткової координації схем підтримки. У такому випадку, визначений обсяг енергії, виробленої з відновлюваних джерел енергії на території однієї з держав-сторін Енергетичного Співтовариства, у тому числі України, або держав-членів Європейського Союзу може зараховуватися при розрахунку національного цільового показника іншої держави-сторони Енергетичного Співтовариства, у тому числі України, або держави-члена Європейського Союзу за умови, що такі держави, які беруть участь у спільних схемах підтримки:

- 1) здійснюють статистичний трансфер між собою;
- 2) встановлюють погоджений між

державами-сторонами Енергетичного Співтовариства, у тому числі Україною, або державами-членами Європейського Союзу, які беруть участь у спільних схемах підтримки, порядок розподілу енергії, виробленої з відновлюваних джерел енергії.

Центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики у сфері відновлюваних джерел енергії, повідомляє Секретаріат Енергетичного Співтовариства щодо встановленого відповідно до пункту 2 частини першої цієї статті порядку розподілу не пізніше 3 місяців після завершення першого року, у якому визначений порядок розподілу набрав чинності.

Протягом 3 місяців після завершення кожного року, центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики у сфері відновлюваних джерел енергії, має направляти Секретаріату Енергетичного Співтовариства лист-повідомлення, в якому зазначається обсяг електричної енергії, теплової енергії або енергії для потреб холодопостачання, з відновлюваних джерел енергії, виробленої протягом року, що регулюється визначеним відповідно до пункту 2 частини першої цієї статті порядку розподілу.

Для цілей розрахунку національного цільового показника обсяг електричної енергії, теплової енергії або енергії для потреб холодопостачання, з відновлюваних джерел енергії, зазначений у листі-повідомленні Секретаріату Енергетичного Співтовариства, має бути розподілений між державами-сторонами Енергетичного співтовариства, у тому числі Україною, або державами-членами Європейського Союзу згідно з встановленим відповідно до пункту 2 частини першої цієї статті порядку розподілу.

Стаття 22. Збільшення потужності

Для цілей частини другої статті 17 та пункту 2 частини другої статті 19 цього Закону, обсяги енергії, виробленої з відновлюваних джерел енергії, за рахунок збільшення потужності відповідної установки, вважається виробленим окремою установкою, що була введена в експлуатацію з дати збільшення потужності, та визначаються згідно Порядку реалізації спільних проектів, які стосуються електричної енергії, теплової енергії або енергії для потреб холодопостачання, вироблених з відновлюваних джерел.”

4. У Законі України “Про тепlopостачання” (Відомості Верховної Ради України, 2005 р., № 28, ст. 373 із наступними змінами):

1) у статті 1:

термін “енергоносії” викласти в такій редакції:

“енергоносії — органічне паливо, електроенергія, альтернативні джерела енергії;”

доповнити статтю з урахуванням алфавітного порядку новим терміном такого змісту:

“централізоване тепlopостачання або централізоване холодопостачання — розподіл теплової енергії у формі пари, гарячої води чи охолоджених рідин із централізованих або децентралізованих джерел через централізовані мережі тепlopостачання та холодопостачання з метою опалення та нагрівання або охолодження приміщень чи процесів.”;

2) частину першу статті 6 доповнити абзацом дев’ятнадцятим такого змісту:

“розвитку інфраструктури ефективного централізованого тепlopостачання та охолодження для забезпечення розвитку тепlopостачання та охолодження з альтернативних джерел енергії, таких як сонячна термальна та сонячна фотоелектрична енергія, та теплові насоси, які використовують енергію навколишнього середовища та геотермальну енергію та приводяться в дію електричною енергією з відновлюваних джерел енергії, інші технології геотермальної енергії, біомаса, біогаз, біорідини та скидна тепла енергія та холод, а також, де можливо, у комбінації із установками зберігання енергії, заходами реагування попиту з метою досягнення національного цільового показника згідно з оцінкою, що проводиться та враховується при розробленні Національного плану дій з енергетики та клімату відповідно до статті 10 Закону України “Про основні засади державної кліматичної політики”;

3) частину другу статті 25 доповнити абзацами шостим та сьомим такого змісту:

“надавати споживачам інформацію щодо енергоефективності та частки альтернативних джерел енергії у системах централізованого тепlopостачання, зокрема шляхом публікації на власних вебсайтах, у річних рахунках або за запитом споживача;

брати участь в оцінці операторів систем розподілу потенціалу систем централізованого теплопостачання та холодопостачання відповідно до Закону України “Про ринок електричної енергії”.

5. У частині шостій статті 2 Закону України “Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності” (Відомості Верховної Ради України, 2007 р., № 29, ст. 389 із наступними змінами) слова “навколишнього природного середовища, раціонального використання, відтворення і охорони природних ресурсів у частині додержання вмісту рідкого біопалива (біокомпонентів) у паливі моторному і паливі моторному альтернативному та/або його відповідності критеріям сталості,” виключити.

6. У Законі України “Про регулювання містобудівної діяльності” (Відомості Верховної Ради України, 2011 р., № 34, ст. 343 із наступними змінами):

1) частину другу статті 1 доповнити абзацом п’ятим такого змісту:

“Терміни “зона прискороного розвитку відновлюваних джерел енергії”, “проект відновлюваної енергетики” вживаються у цьому Законі у значенні, наведеному в Законі України “Про альтернативні джерела енергії”.”;

2) пункт 5 частини першої статті 2 після слів “зон і об’єктів” доповнити словами “, у тому числі зон прискороного розвитку відновлюваних джерел енергії”;

3) частину першу статті 3 доповнити абзацом четвертим такого змісту:

“Проектування та реалізація проектів відновлюваної енергетики, здійснюється з урахуванням особливостей, встановлених Законом України “Про альтернативні джерела енергії”.”;

4) у статті 16¹:

частину восьму після абзацу двадцять дев’ятого доповнити новим абзацом такого змісту:

“план (плани), що визначає зони прискороного розвитку відновлюваних джерел енергії;”.

У зв’язку з цим абзац тридцятий вважати відповідно абзацом тридцять першим;

частину десяту після абзацу дванадцятого доповнити новим абзацом такого змісту:

“відображення зон прискороного розвитку відновлюваних джерел енергії (за наявності);”.

У зв’язку з цим абзаци тринадцятий—двадцять сьомий вважати відповідно абзацами чотирнадцятим—двадцять восьмим.

7. У Законі України “Про ринок електричної енергії” (Відомості Верховної Ради України, 2017 р., № 27—28, ст. 312 із наступними змінами):

1) частину першу статті 1 доповнити пунктами 75¹, 83¹ такого змісту:

“75¹) рівноправна торгівля — купівля-продаж електричної енергії, виробленої з відновлюваних джерел енергії, між учасниками ринку на основі договору з попередньо визначеними умовами, що регулює автоматичне здійснення операцій та розрахунків безпосередньо між учасниками ринку або через агрегатора. Право на здійснення рівноправної торгівлі не обмежує права та обов’язки сторін, які діють у якості споживачів, виробників, електропостачальників або агрегаторів. Рівноправна торгівля здійснюється у порядку, визначеному Регулятором;”;

“83¹) спільно розміщена установка зберігання енергії — установка зберігання енергії, що поєднана або є складовою об’єкта електроенергетики, що здійснює виробництво електричної енергії з відновлюваних джерел, та приєднана до мережі в одній точці з таким об’єктом електроенергетики;”;

2) у статті 46:

пункт 4 частини першої викласти в такій редакції:

“4) здійснює планування розвитку системи розподілу з урахуванням заходів з енергоефективності, управління попитом, можливостей використання розподіленої генерації та установок зберігання енергії, з урахуванням зон прискореного розвитку відновлюваних джерел енергії;”;

частину третю доповнити пунктами 18 і 19 такого змісту:

“18) проводити, щонайменше раз на чотири роки, разом з теплопостачальними, теплотранспортними і теплогенеруючими організаціями оцінку систем централізованого теплопостачання та холодопостачання, розміщених на території провадження діяльності оператора системи розподілу, щодо потенціалу таких систем надавати послуги з балансування та інші системні послуги, у тому числі управління попитом і зберігання енергії з відновлюваних джерел енергії, та оцінку ефективності використання визначеного потенціалу за ресурсами та витратами порівняно з іншими альтернативними рішеннями;

19) враховувати результати оцінки, передбаченої пунктом 18 цієї частини, під час здійснення планування щодо залучення інвестицій та розвитку мережевої інфраструктури на території здійснення їх діяльності.”;

3) частину другу статті 50 після слів “а також екологічні нормативи” доповнити словами “та зони прискореного розвитку відновлюваних джерел енергії”;

4) абзац перший частини першої статті 58¹ викласти в такій редакції:

“1. Активний споживач має права та обов’язки, визначені статтею 58 цього Закону, крім випадків, передбачених цією статтею. Споживач

відновлюваної енергії власного виробництва та спільно діючі споживачі відновлюваної енергії власного виробництва мають права та обов'язки, визначені статтею 58 цього Закону та цією статтею.”;

5) в абзаці сьомому частини п'ятої статті 68:

слова “у складі” виключити;

слова “установка зберігання енергії” у всіх відмінках замінити словами “спільно розміщена установка зберігання енергії” у відповідних відмінках;

б) в частинах восьмій та дев'ятій статті 71 слова “установка зберігання енергії” у всіх відмінках замінити словами “спільно розміщена установка зберігання енергії” у відповідних відмінках.

8. Частину першу статті 3 Закону України “Про енергетичну ефективність будівель” (Відомості Верховної Ради України, 2017 р., № 33, ст. 359 із наступними змінами) доповнити пунктом 8 такого змісту:

“8) стимулювання використання відновлюваних джерел енергії у будівлях з метою досягнення національного цільового показника, визначеного Національним планом з енергетики та клімату.”.

9. У Законі України “Про енергетичну ефективність” (Відомості Верховної Ради України, 2022 р., № 2, ст. 8 із наступними змінами):

1) пункт 12 частини першої статті 1 викласти в такій редакції:

“12) ефективне централізоване теплопостачання та холодопостачання — система централізованого теплопостачання чи холодопостачання, що використовує мінімум 50 відсотків відновлюваної енергії або 50 відсотків скидної теплової енергії, або 75 відсотків теплової енергії, виробленої у процесі когенерації, або 50 відсотків сукупності такої енергії та тепла;”;

2) в пункті 7 частини другої статті 3 після слів “централізованого теплопостачання” доповнити словом “, холодопостачання”;

3) в частині четвертій статті 6 слова “центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову, бюджетну та боргову політику” замінити словами “відповідним органом місцевого самоврядування”.

10. Абзац п'ятий пункту 2 розділу II “Прикінцеві та перехідні положення” Закону України “Про внесення змін до деяких законів України щодо відновлення та “зеленої” трансформації енергетичної системи України” (Відомості Верховної Ради України, 2023 р., № 82, ст. 301 із наступними змінами)” виключити.

II. Прикінцеві положення

1. Цей Закон набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування, крім підпункту 12 пункту 3 розділу I цього Закону, який набирає чинності з 1 січня 2028 року.

2. Кабінету Міністрів України:

протягом шести місяців з дня набрання чинності цим Законом привести власні нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом;

протягом шести місяців з дня набрання чинності цим Законом забезпечити перегляд та приведення міністерствами та іншими центральними органами виконавчої влади їх нормативно-правових актів у відповідність із цим Законом;

протягом дванадцяти місяців з дня набрання чинності цим Законом забезпечити розроблення та затвердження порядку розрахунку валового кінцевого споживання енергії з відновлюваних джерел енергії.

3. Національній комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, протягом шести місяців з дня набрання чинності цим Законом привести власні нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом.

**Голова
Верховної Ради України**